

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Полтавський державний медичний університет
Освітня програма	51166 Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії в Українській медичній стоматологічній академії за спеціальністю 221- Стоматологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	221 Стоматологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Полтавський державний медичний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	51166
Назва ОП	Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії в Українській медичній стоматологічній академії за спеціальністю 221-Стоматологія
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	221 Стоматологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Савичук Наталія Олегівна, Комаров Дмитро Олексійович, Фастовець Олена Олександрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	17.03.2025 р. – 19.03.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission_speciality_dentistry/files/8olyanmFfCrSdlNBEL3a3EVpjS8ZXc102XFQVYwR.pdf
Програма візиту експертної групи	https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission_speciality_dentistry/files/tE3q1GClWawCCjYWaVi62JVShr4CjRoBkiAK7DFS.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ОНП повністю відповідає всім критеріям. Зразковими є практики підвищення фахової і педагогічної майстерності викладачів під час закордонних стажувань та участі в міжнародних програмах, зокрема запровадження кращих практик викладання англійської мови; зразковий науково-педагогічного склад, що забезпечує викладання на високому методичному рівні та задовольняє потребу в наукових керівниках; інтеграція освітнього та наукового процесу, що передбачає індивідуалізоване вивчення ОК для оволодіння методами дослідження; деталізований підхід до планування дослідження та безкоштовне матеріально-технічне забезпечення його проведення; безкоштовна публікація результатів досліджень здобувачів у 5 власних наукових фахових виданнях. Позитивні практики за ОНП: стала процедура перегляду ОНП з участю всіх груп стейкхолдерів та застосуванням всіх можливих форм співпраці з ними; використання досвіду міжнародної діяльності для перегляду ОНП; система викладання англійської мови з диференціацією відповідно до вихідного рівня знань здобувачів; імплементація мовної підготовки здобувачів в міжнародні системи сертифікації; практична підготовка здобувачів на клінічних базах із сучасним обладнанням та високим рівнем надання стоматологічної допомоги; робота психологічної служби, зокрема центру ментального здоров'я; робота відділу управління освітньо-виховною та гуманітарною роботою з молоддю, який виконує функцію організації дозвілля в позааудиторний час; навчання здобувачів на тренінгах комунікації з ветеранами, а також проведення циклу заходів про здоров'я в умовах війни в центрі ветеранського розвитку; акцентування на патріотичне виховання, а також соціальні навички, пов'язані з воєнним станом; відпрацьована процедура визнання результатів навчання під час академічної мобільності; практика укладання договорів з провідними закладами охорони здоров'я для забезпечення високого рівня викладання ОК за спеціальністю підготовки та здійснення набору клінічного матеріалу для підготовки дисертаційного дослідження; сприятливе освітнє середовище, що має ознаки студентоцентрованого та інклюзивного; застосування ресурсу Moodle для вільного доступу до змісту ОНП; викладання за принципом «навчання через дослідження»; чітка, щорічно оновлювана система заходів запобігання проявам корупції та конфлікту інтересів; активне застосування та відповідне програмне забезпечення системи запобігання проявам академічного плагіату; залучення роботодавців до реалізації наукової діяльності здобувачів; працевлаштування випускників на посади викладачів в ЗВО; вимогливий і обґрунтований підхід до вибору НПП; збір інформації щодо типових траєкторій працевлаштування випускників; багаторівнева система забезпечення якості освіти із чітким розподілом функціональних обов'язків всіх учасників; адаптація функціоналу сайту для людей із вадами зору; застосування розвиненої матеріально-технічної бази для реалізації освітньо-наукових проектів здобувачів на безоплатній основі.

Недоліки

Суттєвих та фундаментальних недоліків не виявлено. Несуттєві недоліки: ОНП в своїй структурі містить Національну рамку кваліфікацій України, що є зайвим з урахуванням наявності стандарту вищої освіти третього рівня зі стоматології. ОНП потребує конкретизації мети та особливостей ОНП з урахуванням того, що мова йде не про "Медицину", а про "Стоматологію", а отже, щелепну-лицеву ділянку та стоматологічні захворювання. Відсутність урегульованої процедури інформування стейкхолдерів про врахування або відхилення наданих ними пропозицій та рекомендацій до ОНП при її перегляді. Рада роботодавців ЗВО включає фахівців різних спеціальностей, що не дозволяє акцентувати увагу саме на ОНП Стоматологія. Враховуючи третій рівень вищої освіти здобувачів, у змісті освітніх компонент ОНП професійної спрямованості слід акцентувати найсучасніші стоматологічні практики, такі як CAD/CAM технології, клінічна гнатологія, цифрова функціональна діагностика, віртуальні технології. Перелік вибіркового компонентів професійної спрямованості доцільно розширити за рахунок дисциплін, що найбільше відповідають тематиці дисертаційних досліджень здобувачів. Перспективною є розробка вибіркового дисциплін на підставі оригінальних наукових досліджень, проведених співробітниками профільних кафедр. Власна типографія ЗВО робить можливим підсилення навчально-методичного забезпечення ОНП шляхом видання власних сучасних підручників та посібників, призначених саме для здобувачів освіти третього рівня. Встановлено відсутність систематизації робочих програм навчальних дисциплін/силабусів для здобувачів за різними редакціями затверджених ОНП. Відсутня можливість самостійно перевірити здобувачем дисертаційної роботи на наявність нецитованих запозичень. На електронному ресурсі дистанційного навчання ЗВО відсутня низка навчальних та вибіркового компонент. Анонімному безперервному збору даних перешкоджає відсутність в онлайн-опитувальниках питань щодо дотримання антикорупційної політики та менеджменту конфліктних ситуацій. Більш доцільним є аналіз результатів анкетування роботодавців не разом за всіма ОНП, що реалізуються у ЗВО, а окремо по кожній спеціальності, що дозволить вносити зміни, релевантні для конкретної ОНП.

Рекомендації

При перегляді ОНП у 2025 р. оптимізувати її зміст шляхом видалення Національної рамки кваліфікацій України, а також конкретизацією мети та особливостей ОНП відповідно до спеціальності 221 Стоматологія та стандарту в частині щодо опису предметної області; розробити процедуру інформування стейкхолдерів про врахування або відхилення наданих ними пропозицій та рекомендацій. При оновленні ОНП в 2025 р. розглянути можливість створення окремої Ради роботодавців за спеціальністю 221 Стоматологія. Під час чергового перегляду ОНП у 2025 р.

рекомендується оновити зміст освітніх компонент професійного спрямування, розширивши та поглибивши тематику сучасних стоматологічних практик, зокрема CAD/CAM технологій, клінічної гнатології, цифрової діагностики. Під час оновлення ОНП у 2025 р. переглянути перелік вибірових дисциплін та розглянути можливість розробки програм професійної спрямованості з врахуванням тематики дисертаційних досліджень здобувачів та результатів ориганільних досліджень співробітників профільних кафедр. Протягом наступного 2025/2026 навчального року розглянути можливість підсилення методичного забезпечення дисциплін стоматологічного профілю, зокрема шляхом видання підручників та посібників із розроблених вибірових компонент, рекомендованих саме для здобувачів освіти третього рівня вищої освіти. До початку нового 2025/2026 навчального року створити каталог робочих програм навчальних дисциплін/силабусів для аспірантів за різними редакціями затверджених ОНП та розташувати його на сайті ЗВО. Наступного навчального року впровадити самостійну практику перевірки аспірантом дисертаційної роботи на наявність нецитованих запозичень в програмі Strikerplagiarism. Під час організації навчального процесу за ОНП в 2025/2026 році збільшити питому вагу лікарів-практиків, які викладають ОК за профілем підготовки. ЕГ рекомендує до проведення наступної процедури опитування здобувачів ОНП додати до анкет питання щодо дотримання процедур запобігання корупції та врегулювання конфліктних ситуацій. Впродовж 3 місяців з моменту отримання звіту представити на порталі електронні курси, яких не вистачає, що викладаються на даній ОНП, і забезпечити відповідне інформаційне наповнення. Під час проведення наступного опитування роботодавців за даною ОНП рекомендується фахівцям навчально-методичного відділу забезпечення якості освіти проводити аналіз отриманих результатів окремо за кожною ОНП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

У співбесіді з Гарантом з'ясовано, що після прийняття нового стандарту вищої освіти третього рівня зі спеціальності 221 Стоматологія, проектною групою проведений його аналіз та внесені зміни в кількість ЄКТС та програмні результати навчання. ЗВО здійснило приведення програмних результатів навчання ОНП у відповідність до стандарту згідно з визначеною ЗВО сталою процедурою, описаною у відповідному Положенні (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/nNCnJVyMvgqPKw35H68uQAwooVdeBAsKXFBNLxT8.pdf). Таким чином, у редакції ОНП 2024 року, розміщеній у відкритому доступі на сайті ЗВО за посиланням https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission_speciality_dentistry/files/DV9DOhNsX6aBLqs6iEaqX479KjUdhdzWaQ6GprFT.pdf, програмні результати навчання повністю охоплюють результати навчання, які вимагає відповідний стандарт вищої освіти. При вивченні змісту розбіжностей не встановлено. В ОНП наведений перелік обов'язкових компетентностей, а також нормативний зміст підготовки здобувача, що дозволяє досягнення необхідних компетентностей. Приведені в ОНП компетентності випускника охоплюють обов'язкові компетентності, визначені стандартом. ОНП в своїй структурі містить Національну рамку кваліфікацій, що є зайвим з урахуванням наявності стандарту вищої освіти третього рівня зі стоматології.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

ОНП не передбачає присвоєння професійної кваліфікації.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета освітньої програми відповідає призначенню ЗВО, яке він визначив у своїй місії <https://www.pdmu.edu.ua/misiya-universitetu>, зокрема що стосується надання вищої медичної освіти та проведення наукових досліджень задля поліпшення здоров'я суспільства шляхом використання передового досвіду. Зі слів Проректора з наукової роботи, проф. Кайдашева І. П., особливості ОНП полягають у можливості залучення здобувачів до великих дослідницьких тем, які реалізуються в ЗВО із використанням власної науково-дослідної бази. Розробник ОНП, проф. Петрушанко Т. О., зазначила про поетапність залучення здобувачів до наукової роботи, починаючи з молодших курсів. Здобувачі приймають участь у роботі студентського наукового товариства, визначаються з напрямком досліджень для того, щоб надалі виконувати роботу під час навчання в аспірантурі. Гарант зазначила про можливість здобувачів проведення лікувальної роботи на клінічних базах, де вони проходять навчання. Дані особливості ОНП корелюють із її метою стосовно підготовки конкурентноспроможного фахівця, здатного розв'язувати комплексні проблеми в професійній лікарській та дослідницько-інноваційній діяльності, здатного використовувати передовий досвід при здійсненні науково-педагогічної, лікувально-діагностичної, інноваційної діяльності. ОНП сприяє реалізації таких ключових напрямків розвитку та довгострокових цілей, визначених у стратегії ЗВО <https://www.pdmu.edu.ua/strategichniy-plan-rozvitku-pdmu>, як інтеграція у світовий освітньо-науковий простір; провадження міжнародної діяльності в галузі освіти й медицини; упровадження новітніх динамічних форм організації освітнього процесу; виконання наукової, та інноваційної діяльності в галузі освіти й медицини; формування в здобувачів вищої освіти гуманітарної культури, високих моральних і патріотичних ідеалів, розвиток академічних та університетських свобод і принципів академічної доброчесності; систематичне підвищення якості умов навчання здобувачами вищої освіти і праці науково-педагогічних та наукових працівників університету, забезпечення їх інформаційно-інтелектуальними ресурсами; удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності шляхом використання сучасних освітніх та інформаційних технологій.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Під час зустрічі з роботодавцями з'ясовано, що всі вони є зовнішніми стейкхолдерами, одночасно являються керівниками клінічних баз, де навчаються здобувачі. Гарантом стверджується, що коло стейкхолдерів формується довільно, з небайдужих та зацікавлених осіб. Обговорення в фокус-групі здобувачів, випускників, академічного персоналу та стейкхолдерів, дозволило встановити, що перед переглядом ОНП Проектна група досліджує потреби заінтересованих сторін шляхом анкетування, а також на спільних засіданнях та зустрічах. На сайті ЗВО за посиланням

<https://science.pdmu.edu.ua/educational/postgraduate-studies/admission/speciality/221dentistry/ocinyuvannya-yakosti-pidgotovki> наведені форми для опитування та результати он-лайн опитування за ОНП, диференційовані за різними групами стейкхолдерів. Начальником навчально-методичного забезпечення якості освіти Дороховою Н. Г. зазначалось про постійне оновлення змісту анкет. Під час переглядів ОНП була реалізована пропозиція від здобувачів перенесення ОК «Інтегративна стоматологія» з першого на третій курс. Завідувачка кафедри іноземної мови з латинською мовою та медичною термінологією Беляєва О. М. відзначила про участь здобувачів в оптимізації вивчення англійської мови шляхом диференціювання нормативних та вибіркового компонент. За пропозицією здобувачів введена ОК «Основи профілактики і терапії впливу гострого та хронічного стресу на ментальне здоров'я». ЗВО проводяться засідання Ради роботодавців, протоколи яких наведені за посиланням <https://www.pdmu.edu.ua/rada-robotodavciv-pdmu>. Головний лікар КП Полтавський обласний центр стоматології – стоматологічна клінічна поліклініка, проф. Скрипніков П. М. зазначив про сталу практику спільних нарад роботодавців, зокрема розповів про щорічні зустрічі - обговорення програми. Головний лікар КП Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М. В. Скліфосовського Оксак Г. А. розповів експертам про реалізацію в ОНП його пропозиції щодо навчання здобувачів цифровізації обліку в системі Національної служби здоров'я України. Утім, в Раді роботодавців залучені фахівці різних спеціальностей, що ускладнює обговорення за кожною ОП. Так, навіть коротка бесіда з експертами дозволила виявити рекомендації роботодавців щодо необхідності введення освітніх компонент, пов'язаних з військовою стоматологією, сучасними цифровими технологіями, матеріальна база для чого наявна в їх клінічних закладах. На жаль, під час співбесіди з різними групами стейкхолдерів процедури їх інформування про врахування або відхилення наданих пропозицій та рекомендацій не відстежувалося.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Проректором з наукової роботи, проф. Кайдашевим І. П. зазначено, що тенденції науки простежуються шляхом участі осіб, залучених до ОНП, в міжнародних проектах, конференціях, програмах, а також закордонних стажуваннях. Він зазначив про введення ОК «Інтегральна стоматологія» в ОНП як передової міжнародної практики. Перший проректор, проф. Дворник В. М. розповів про підготовку науково-педагогічних кадрів, що реалізує потребу ринку праці. Гарантом ОНП зазначено про активну участь здобувачів та викладачів (проф. Смаглюк Л. В., доц. Локес К. П., Дворник А. В., Аветиков Г. Д.) в професійному стажуванні за кордоном, зокрема з питань відбілювання зубів, ортодонтичного лікування тощо, що дозволяє відстежувати тенденції розвитку стоматології. Для аналізу тенденцій науки та розвитку стоматології застосовуються наукометричні бази даних (Scopus), до яких ЗВО забезпечує безкоштовний доступ, про що зазначала директор бібліотеки Боровик О. Б. Мета ОНП та програмні результати навчання враховують встановлені тенденції розвитку науки за рахунок таких компетенцій як дослідницькі навички для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень, отримання нових знань та/або здійснення інновацій; ринку праці – організувати і здійснювати освітній процес у сфері стоматології,

застосовувати інноваційні технології навчання, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни; розвитку спеціальності - застосовувати сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення в стоматології. Галузевий контекст був урахований під час формулювання мети, а саме в здатності випускника використовувати передовий досвід при здійсненні науково-педагогічної, лікувально-діагностичної, інноваційної діяльності. Утім, мета ОНП потребує уточнення: заміни загальномедичного призначення на більш вузьке, що обмежується щелепно-лицевою ділянкою та стоматологічною допомогою. Регіональний контекст відіграє провідну роль в ОНП, тому що всі її випускники залишаються працювати або в самому закладі, або в стоматологічних закладах м. Полтава. На зустрічі з випускниками з 8 присутніх 6 працювали в ЗВО. Потреби регіону у викладачах враховуються шляхом зазначення в меті інноваційного характеру навчання та введенні в програмні результати володіння сучасними технологіями викладацької діяльності. Зі слів Гаранта в ОНП залучені практики Дунайського приватного університету щодо використання фантомних класів для проведення майстер-класів. Доц. Лисанець Ю. В. після довготривалого закордонного стажування впровадила передові практики викладання англійської. Доц. Локес К. П. привезла зі стажування в США практику бінарних лекцій. Гарантом проаналізований досвід реалізації аналогічної ОНП в ТНМУ: запозичені практики міжнародного стажування, публікації здобувачів у власних виданнях. За свідченнями Гаранта та проректора з наукової роботи, проф. Кайдашева І. П. аналіз інших ОНП дозволив визначити пріоритет у реалізації ОНП як освіти через дослідження.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП та освітня діяльність за ОНП повністю відповідають вимогам всіх підкритеріїв. Позитивними практиками за критерієм 1 є стала процедура перегляду ОНП, участь всіх груп стейкхолдерів в оптимізації ОНП, застосування всіх можливих форм співпраці зі стейкхолдерами (он-лайн опитування, засідання Ради роботодавців, сумісні обговорення), використання досвіду міжнародної діяльності для перегляду ОНП.

Недоліки

Несуттєві недоліки: 1. ОНП в своїй структурі містить Національну рамку кваліфікацій України, що є зайвим з урахуванням наявності стандарту вищої освіти третього рівня зі стоматології. 2. ОНП потребує конкретизації мети та особливостей ОНП з урахуванням того, що мова йде не про "Медицину", а про "Стоматологію", а отже, щелепно-лицеву ділянку та стоматологічні захворювання. 3. Відсутність урегульованої процедури інформування стейкхолдерів про врахування або відхилення наданих ними пропозицій та рекомендацій до ОНП при її перегляді. 4. Рада роботодавців ЗВО включає фахівців різних спеціальностей, що не дозволяє акцентувати увагу саме на ОНП Стоматологія.

Рекомендації

1. При перегляді ОНП у 2025 р. оптимізувати її зміст шляхом видалення Національної рамки кваліфікацій України, а також конкретизацією мети та особливостей ОНП відповідно до спеціальності 221 Стоматологія та стандарту в частині щодо опису предметної області. 2. До наступного перегляду ОНП в 2025 р. розробити процедуру інформування стейкхолдерів про врахування або відхилення наданих ними пропозицій та рекомендацій. Як приклад, це може бути таблиця, розташована на сайті ЗВО, дані в якій оновлюються після кожного перегляду ОНП. 3. При оновленні ОНП в 2025 р. розглянути можливість створення окремої Ради роботодавців за спеціальністю 221 Стоматологія.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОНП складає 51 кредит ЄКТС, що відповідає встановленому обсягу ОП вимогам стандарту вищої освіти третього рівня за спеціальністю 221 Стоматологія (30-60 ЄКТС). Всі освітні компоненти ОНП спрямовані на формування компетентностей, визначених відповідним стандартом. Обсяг кредитів ЄКТС в навчальному плані

відповідає обсягу кредитів ЄКТС в ОНП. На цикл професійної та практичної підготовки в ОНП виділено 14 ЄКТС, кількість чого в стандарті не регулюється.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Освітні компоненти ОНП забезпечують досягнення всіх заявлених програмних результатів навчання. Логічна послідовність опанування освітніх компонентів забезпечується навчанням спочатку загальнонауковим (філософським) та мовним компетентностям, потім - компетентностям дослідника, на решті - професійним та практичним. Освітня компонента реалізується на перших трьох роках навчання, тоді як на четвертий рік передбачена виключно наукова складова. Таким чином, протягом першого-другого років навчання здобувач набуває переважно навичок необхідних йому для реалізації наукової діяльності, другого-третього - клінічних навичок. За словами завідувачки аспірантури наукового відділу Мороховець Г. Ю., основний принцип організації навчання за ОНП - освітні компоненти відповідають етапам наукового дослідження. Зміст ОНП забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей за рахунок нормативних освітніх компонент «Історія та філософія науки», «Основи академічної доброчесності та антикорупція», «Педагогіка та психологія вищої освіти та психологія спілкування», а також вибіркової – «Історія української державності», «Теорія пізнання у біомедицині». Позитивною практикою ОНП є викладання англійської мови, диференційоване відповідно до вихідного рівня знань здобувачів. Завідувачкою кафедри іноземної мови з латинською мовою та медичною термінологією Беляєвою О. М. наголошувалось на інтеграції освітніх складових ОНП в міжнародні системи оцінювання мовних навичок APTIS. Про високий рівень викладання англійської свідчить наявність мовних сертифікатів рівня B2 у більшості здобувачів та випускників ОНП, що є необхідним для їх закордонного стажування, зокрема в програмі Erasmus+.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОНП відповідає об'єкту вивчення та діяльності спеціальності 221 Стоматологія за рахунок тематичного наповнення таких навчальних дисциплін як нормативна «Інтегративна стоматологія», вибіркової «Терапевтична стоматологія», «Хірургічна стоматологія, у тому числі дитяча», «Ортопедична стоматологія», «Ортодонтія», «Дитяча стоматологія». Теми кваліфікаційних робіт здобувачів, приведених за посиланням <https://science.pdmu.edu.ua/educational/postgraduate-studies/admission/speciality/221dentistry/tablica-vidpovidnosti-publikaciy-naukovih-kerivnikiv-napryamam-tematikam-doslidzhen-aspirantiv>, теж відповідають спеціальності 221 Стоматологія. Під час співбесіди зі здобувачами та випускниками ОНП встановлено, що під час опанування навчальних дисциплін, проходження практичної підготовки, виконання наукових досліджень їм забезпечено можливість оволодіти методами, методиками та технологіями, необхідними для практичного використання у професійній діяльності, такими як зубне протезування, відбілювання зубів, лікування захворювань пародонта, проведення комп'ютерної томографії та аналізу її даних, користування дентальним мікроскопом. Під час навчання за ОНП вони мали можливість користуватися обладнанням та інструментами для здійснення професійної діяльності, а саме для прийому та лікування стоматологічних хворих. Згідно з проведеним аналізом змісту освітніх компонентів, ОНП відповідає теоретичному змісту предметної області, а саме профілактиці, діагностиці та лікуванню патологічних станів у стоматології. Зміст ОНП забезпечує оволодіння здобувачем професійними технологіями. Проте, під час експертизи виявлено несуттєві недоліки: враховуючи третій рівень вищої освіти здобувачів, у змісті освітніх компонентів ОНП професійної спрямованості слід акцентувати найсучасніші стоматологічні практики, такі як CAD/CAM технології, клінічна гнатологія, цифрова функціональна діагностика, віртуальні технології. Перелік вибіркового компонентів професійної спрямованості доцільно розширити за рахунок дисциплін, що найбільше відповідають тематиці дисертаційних досліджень здобувачів. Перспективною є розробка вибіркового програм на підставі оригінальних наукових досліджень, проведених співробітниками профільних кафедр. Власна типографія ЗВО робить можливим підсилення навчально-методичного забезпечення ОНП шляхом видання власних сучасних підручників та посібників, призначених саме для здобувачів освіти третього рівня.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії врегульована Положенням про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами освіти Полтавського державного медичного університету (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/8cflkW546JzSpXlYZZc6ZpcNFqRhNqZ8R05EMvg8.pdf). Під час співбесіди зі здобувачами встановлено, що індивідуальна освітня траєкторія реалізується в двох напрямках: освіта та наука. Здобувач має можливість обрати тему своєї науково-дослідної роботи, тоді як освітня компонента може як відповідати їй, так і ні, в більшій мірі задовольняючи потреби щодо професійної підготовки. Наприклад,

здобувачами зазначалось про можливість навчання методам лікування захворювань тканин пародонта під час вивчення вибіркової компоненти «Терапевтична стоматологія». Встановлений факт підтверджує можливість реального вибору навчальних дисциплін, якщо оцінювати відповідні процеси з точки зору здобувача вищої освіти. За свідченням завідувачки аспірантури наукового відділу Мороховець Г. Ю. перелік дисциплін, що пропонуються на вибір здобувачам, переглядається щорічно. Перелік оновлюється згідно пропозицій здобувачів, висловлених під час он-лайн опитування, прикладом чого є розробка освітньої компоненти «Основи профілактики і терапії впливу гострого та хронічного стресу на ментальне здоров'я». Мороховець Г. Ю. зазначила про вивчення статистики щодо вибору дисциплін, проте наголосила на індивідуальному характері навчання за програмою (за потреби викладання буде здійснюватися для одного здобувача). Про дисципліни, що пропонуються їм на вибір, здобувачі дізнаються з інформації представленої на сайті ЗВО за посиланням <https://science.pdmu.edu.ua/educational/postgraduate-studies/admission/speciality/221dentistry/es>. Тут же наведений і алгоритм вибору дисципліни. Ще більш поглиблено ознайомитися зі змістом програми здобувачі можуть на Освітній платформі, створеній на базі Moodle (<https://moodle.pdmu.edu.ua/login/index.php>). При відсутності необхідної інформації вони можуть звернутися безпосередньо на кафедру, де викладається дисципліна. Начальник навчально-методичного відділу забезпечення якості освіти Дорохова Н. Г. відзначила про повну задоволеність здобувачами щодо вибору освітніх компонент, про що свідчать результати проведених відділом опитувань. Завідувачка аспірантури наукового відділу Мороховець Г. Ю. заперечила будь-які складності або виклики на шляху забезпечення права здобувачів на вибір освітніх компонентів та формуванням освітньої траєкторії, теж посилаючись на результати опитувань здобувачів.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

За ОНП передбачена практична підготовка зі стоматології протягом всього навчання, а також з викладання стоматологічних дисциплін під час проходження НК 10 «Практика викладання фахових дисциплін». Практична підготовка формує як інтегральну компетентність, так і всі фахові компетентності спеціальності (СКО1 – СКО8). Обидва види практичної підготовки перебігають паралельно і не передбачають будь-якої наступності. Здобувачами зазначалось про вивчення протоколів надання стоматологічної допомоги під час практичних занять з нормативної дисципліни "Інтегральна стоматологія". Зі слів Гаранта всі здобувачі проходять професійну підготовку на клінічних базах, серед яких КП Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М. В. Скліфосовського, Полтавський обласний центр стоматології – стоматологічна клінічна поліклініка, КП «4-та міська клінічна лікарня ім. Л. Куроєдова», КП «Міська дитяча клінічна стоматологічна поліклініка ПМР», а також приватна стоматологічна клініка «Професорська стоматологія» та медичний лікувально-діагностичний центр «Медіон». Зазначені бази практики дозволяють забезпечити набуття визначених програмою практики результатів навчання завдяки високому рівню обладнання та умов організації, про що експерти змогли пересвідчитися під час проведення огляду матеріальної бази ОНП. Керівники вищезазначених закладів охорони здоров'я є активними учасниками проектування ОНП, що було встановлено при зустрічі з роботодавцями. Вони приймають участь у формуванні цілей та завдань практичної підготовки ОНП, виходячи з можливостей їхньої матеріально-технічної бази та з нагальних потреб надання стоматологічної допомоги населенню в їхніх закладах. Так, згідно пропозиції головного лікаря КП Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М. В. Скліфосовського здобувачі оволодівають навичками роботи з програмним забезпеченням Національної служби здоров'я. Зацікавленість як роботодавців, так і здобувачів ОНП, забезпечує високий рівень практичної підготовки, що відображає останні тенденції розвитку стоматології в контексті оволодіння професійними навичками роботи на сучасному стоматологічному обладнанні. Сюди слід віднести передові методи діагностики, лікування та придбане сучасне обладнання, про яке зазначили керівники клінічних баз, наприклад, лапароскопічної стійки, комп'ютерних томографа та оклюзіографа. Протягом співбесіди з експертами випускники поділилися своїм досвідом проходження педагогічної практики під керівництвом найбільш досвідчених викладачів, зокрема їх наукових керівників, на профільних кафедрах ЗВО. За результатами он-лайн опитування, результати якого представлені за посиланням <https://science.pdmu.edu.ua/educational/postgraduate-studies/admission/speciality/221dentistry/ocinyuvannya-yakosti-pidgotovki>, рівень задоволеності здобувачів освіти та випускників компетентностями, здобутими та розвиненими під час практичної підготовки за ОНП, є високим. Цей факт встановлений і в розмові з відповідними фокус-групами.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОНП надає можливість набуття соціальних навичок, необхідних для подальшої професійної діяльності випускників. Так, під час співбесіди здобувачами наголошувалось про набуття навички проведення патентно-інформаційного пошуку, здобутої під час вивчення нормативної дисципліни «Методологія наукового і патентного пошуку та біоетика». Представник патентно-інформаційного відділу Лічман Д. В. також розповіла про досвід навчання здобувачів захисту авторських прав під час практичних занять з цієї дисципліни. Такі освітні компоненти як «Основи профілактики і терапії впливу гострого та хронічного стресу на ментальне здоров'я» дозволяють здобувачам набуття компетенцій щодо надання психологічної допомоги. Керівник навчально-наукового центру ментального здоров'я Васильєва Г. Ю. розповіла про роботу психологічної служби, що полягає в організації тренінгів для попередження стресів та підвищення стресостійкості. Вона поділилася досвідом навчання здобувачів технікам відновлення і збереження ментального здоров'я (арт-терапія, виставка ляльок, майстер-клас з виготовлення фігурок-«котиків»), а також техніці надання першої психологічної допомоги. Практичний психолог навчально-наукового медичного інституту Климач Т. М. ознайомила з досвідом навчання в Центрі ментального здоров'я здобувачів комунікаційним компетентностям на групових тренінгах «team-building». Керівник центру ветеранського розвитку Бойко Д. І. зазначив про навчання здобувачів на тренінгах комунікації з ветеранами, а

також проведення циклу заходів про здоров'я в умовах війни. За словами проректора з виховної роботи Похилько В. І. в ЗВО створений відділ управління освітньо-виховною та гуманітарною роботою з молоддю, який виконує функцію організації дозвілля в позааудиторний час. У межах ОНП акцентування здійснюється на патріотичне виховання, а також соціальні навички, пов'язані з воєнним станом. Так, захід «Лікар-патріот» сприяє набуттю навичок первинної медичної допомоги при невідкладних станах, навчально-пізнавальний захід «Студентський гарт» - роботи в команді. Всі здобувачі приймають участь у волонтерській роботі. Завершений збір штурмовій бригаді Полтавського осередку на дрон. Збори коштів, зокрема, відбувалися під час «Благодійного балу». Популяризації української мови в ЗВО сприяють Дні Шевченка, Дні вишиванки, флеш-моби. Здобувачі залучаються до відвідування низки музеїв, створених на базі ЗВО. На думку проректора з виховної роботи Похилько В. І. навичку ведення та пропаганди здорового способу життя формує робота 20 спортивних секцій.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Начальник навчального відділу Старченко І. І. розповів про планування навчального процесу з урахуванням середньотижневого навантаження, яке не має перевищувати 1,5 ЄКТС, згідно чого щоденне навантаження не повинно складати більше 8 годин, включаючи аудиторну та самостійну роботу. Начальник навчально-методичного відділу забезпечення якості освіти Дорохова Н. І. зазначила, що під час опитувань здобувачі стверджують, що в них немає будь-яких перевантажень. Проректор з наукової роботи Кайдашев І. П. звернув увагу на особливості ОНП, які полягають в наявності не тільки освітньої складової, а й наукової, в зв'язку з чим існує певна циклічність і нерівномірність навантаження здобувачів. Завідувачка аспірантури наукового відділу Мороховець Г. Ю. розповіла, що в ОНП передбачене співвідношення годин на аудиторну та самостійну роботу 40%-60%, проте є певні особливості мовних дисциплін, де це співвідношення дорівнює 50%-50%; нормативні дисципліни співвідносяться до вибіркового 73%-27%. Такі пропорції пов'язані з особливостями створення індивідуальної освітньо-наукової траєкторії здобувачів. Таким чином, зазначені показники відповідають нормативним вимогам та забезпечують досягнення ПРН. Завідувачка аспірантури наукового відділу Мороховець Г. Ю. наголосила на відсутності проблем щодо організації навантаження здобувачів завдяки сталій практиці підготовки аспірантів. Зазначимо, що під час інтерв'ювання здобувачів експертна група пересвідчилася у різноманітні форм навчання: це і лекції, і практичні заняття, і робота в лабораторіях, і клінічний прийом пацієнтів, і ведення занять зі студентами, і участь в онлайн-тренінгах та майстер-класах.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Реалізація дуальної форми навчання на ОНП не передбачена.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Набуття здобувачами компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, забезпечує зміст ОНП, складений у відповідності до стратегії ЗВО (<https://www.pdmu.edu.ua/misiya-viziya-ta-klyuchovi-sinnosti>) та є складовою внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти, про що зазначалось під час внутрішнього аудиту програми (https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission_speciality_dentistry/files/65U1yS7H4PxR5vithSJDLBDH1jzakfbRfbVTeGC2.pdf). В ЗВО розроблений План гендерної рівності (https://science.pdmu.edu.ua/storage/scientific_department_regulatory_documents/files/YBAYgBJ7xQJcnbf46Ik4cwi7NRy931o1YA9L7xKU.pdf). Ціль відповідального споживання реалізується через створення в закладі системи енергетичного менеджменту (<https://www.pdmu.edu.ua/cistema-energetichnogo-menedzhmentu>). Тематика наукових робіт здобувачів спрямована на досягнення цілей сталого розвитку (<https://science.pdmu.edu.ua/educational/postgraduate-studies/admission/speciality/221dentistry/tablicya-vidpovidnosti-publikaciy-naukovih-kerivnikiv-napryamam-tematikam-doslidzhen-aspirantiv>). Зміст як нормативних, так і вибіркового компонентів, забезпечує набуття здобувачами компетентностей, направлених на досягнення цілей сталого розвитку, таких як гарне здоров'я, якісна освіта. Міжнародна діяльність в межах ОНП сприяє досягненню цілі партнерства заради стійкого розвитку. Гарантом зазначалось про надання матеріальної допомоги здобувачам, що спрямоване на подолання бідності. Гуманітарна складова ОНП, про що зазначав проректор з виховної роботи Похилько В. І., зокрема патріотичне виховання, волонтерський рух та допомога ветеранам, теж відповідає глобальним цілям, зокрема такій як мир та справедливість.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП та освітня діяльність за ОНП повністю відповідають вимогам всіх підкритеріїв. Серед позитивних практик за критерієм слід назвати викладання англійської мови, диференційоване відповідно до вихідного рівня знань здобувачів; імплементація мовної підготовки здобувачів в міжнародні системи сертифікації; практична підготовка здобувачів на клінічних базах із сучасним обладнанням та високим рівнем надання стоматологічної допомоги; робота психологічної служби, зокрема центру ментального здоров'я; робота відділу управління освітньо-виховною та гуманітарною роботою з молоддю, який виконує функцію організації дозвілля в позааудиторний час; навчання здобувачів на тренінгах комунікації з ветеранами, а також проведення циклу заходів про здоров'я в умовах війни в центрі ветеранського розвитку; акцентування на патріотичне виховання, а також соціальні навички, пов'язані з воєнним станом.

Недоліки

Враховуючи третій рівень вищої освіти здобувачів, у змісті освітніх компонент ОНП професійної спрямованості слід акцентувати найсучасніші стоматологічні практики, такі як CAD/CAM технології, клінічна гнатологія, цифрова функціональна діагностика, віртуальні технології. Перелік вибіркового компонентів професійної спрямованості доцільно розширити за рахунок дисциплін, що найбільше відповідають тематиці дисертаційних досліджень здобувачів. Перспективною є розробка вибіркового дисциплін на підставі оригінальних наукових досліджень, проведених співробітниками профільних кафедр. Власна типографія ЗВО робить можливим підсилення навчально-методичного забезпечення ОНП шляхом видання власних сучасних підручників та посібників, призначених саме для здобувачів освіти третього рівня.

Рекомендації

1. Під час чергового перегляду ОНП у 2025 р. рекомендується оновити зміст освітніх компонент професійного спрямування, розширивши та поглибивши тематику сучасних стоматологічних практик, зокрема CAD/CAM технологій, клінічної гнатології, цифрової діагностики. 2. Під час оновлення ОНП у 2025 р. переглянути перелік вибіркового дисциплін та розглянути можливість розробки програм професійної спрямованості з врахуванням тематики дисертаційних досліджень здобувачів та результатів оригінальних досліджень співробітників профільних кафедр. 3. Протягом наступного 2025/2026 навчального року розглянути можливість підсилення методичного забезпечення дисциплін стоматологічного профілю, зокрема шляхом видання підручників та посібників із розроблених вибіркового компонент, рекомендованих саме для здобувачів освіти третього рівня вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на ОНП розміщені за посиланнями на сайті ЗВО <https://vstup.pdmu.edu.ua/admission-rules> та <https://science.pdmu.edu.ua/educational/postgraduate-studies/admission>. Вони є чіткими, зрозумілими та доступними для потенційних вступників. Правила містять детальну інформацію про етапи конкурсного відбору, терміни та порядок реєстрації заяв для участі в конкурсному відборі та вступних випробуваннях, вимоги до документів вступника, розрахунок конкурсного бала. Правила прийому на навчання за ОНП відповідають вимогам до Правил прийому, визначеними Умовами прийому на навчання для здобуття вищої освіти, які затверджені ЦОБВ у 2025 році. Всі положення Правил прийому є недискримінаційними та визначаються особливостями отримання наукового ступеня доктора філософії. Критерії відбору абітурієнтів чітко визначені, публічно доступні на офіційному вебсайті ЗВО і ґрунтуються на академічних досягненнях. Для здобувачів запропоноване вступне випробування «Презентація дослідницьких пропозицій і досягнень» (https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission/files/79LZOwNokcKF5GQLfr6zW23oFHSrlntbzzVncXv.pdf). Програми вступних іспитів оприлюднюються перед початком вступної кампанії (Програми вступних іспитів до аспірантури. | Вступ до аспірантури). Під час співбесіди зі здобувачами першого року навчання вони зазначали про зручність користування онлайн-ресурсом під час вступу до аспірантури, а також про надання допомоги від співробітників відділу аспірантури під час створення Особистого кабінету. З їх слів критерії відбору на освітню програму є абсолютно зрозумілими та доступними для сприйняття. Проф. Петрушанко Т. О. розповіла про

практику рекомендації Вченою радою ЗВО здобувачів освіти другого рівня, які поєднували відмінне навчання та наукову роботу, для продовження досліджень в аспірантурі. Утім, з її слів дана рекомендація не обмежує можливості вступу здобувачів із інших ЗВО і враховується лише при рівних балах. Результати вступних іспитів оприлюднюються на сайті ЗВО у вигляді рейтингового списку та наказу ректора про зарахування (https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission/files/2scJSIJEpLCWXu2ZsAAcP8CEsbR37sZkBgVjcqoq.pdf) до аспірантури (<https://science.pdmu.edu.ua/educational/postgraduate-studies/admission/nakazi-prozarahuvannya>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Зі слів відповідального секретаря приймальної комісії Балі Г. М. щорічно напередодні Вступної кампанії МОН України надає Проект умов вступу до ЗВО. В обговоренні Правил прийому приймають участь члени Приймальної комісії. До обговорень правил вступу до ОНП, яка акредитується, долучаються завідувачка аспірантури навчального відділу Мороховець Г. Ю., проректор з науки, проф. Кайдашев І. П., Гарант ОНП, проф. Ткаченко І. М. Остаточні Правила прийому затверджуються на Вченій раді ЗВО. Зміни Правил прийому обумовлені щорічними змінами в рекомендаціях та відповідними наказами МОН України. В 2025 р. зміни в Правилах прийому до аспірантури пов'язані з ЄВІ. Баля Г. М. розповів, що складова вступного випробування «Презентація дослідницьких пропозицій і досягнень», яка враховує особливості ОНП щодо професійного напрямку, має ваговий коефіцієнт 0,3. Критерії оцінювання «Презентації...» виключають суб'єктивність. Оцінює «Презентацію...» Предметна комісія, до складу якої входять проф. Новіков В. М. (розробник ОНП), проф. Шешукова О. В., проф. Ткаченко І. М. (Гарант). Програма випробування, структура іспиту та критерії оцінювання переглядаються щорічно, проект оприлюднюється для обговорення на сайті ЗВО.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Процедура визнання результатів навчання, здобутих на інших освітніх програмах, зокрема під час академічної мобільності, регламентується Положенням про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці в ПДМУ (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/QR1YfeF6g5o1URL7dXF18JEToSQXxxJCJbAyQwx3.pdf), Положенням про внутрішню академічну мобільність учасників освітнього процесу в ПДМУ (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/uwwwVD3GV5oVbbGegOixsbyd9J1gew83xQ3OxTWu.pdf), Положенням щодо врегулювання питань академічної мобільності учасників освітнього процесу ПДМУ (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/rYz5YUrcwQ354aef1QCEp4WPCTzsHYag4erO4qdp.pdf). Визнання результатів навчання, здобутих на інших освітніх програмах, зокрема під час академічної мобільності, реалізується за сталою процедурою: здобувач пише заяву, погоджує її з Гарантом, на підставі академічної довідки або інших документів про освітню активність, здійснюється перезарахування. Інформування здобувачів щодо можливостей перезарахування результатів навчання здійснюється через оприлюднення на сайті ЗВО, зокрема на сторінці відділу з міжнародних зв'язків та в новинах. Завідувачка аспірантури наукового відділу Мороховець Г. Ю. зазначила про відсутність будь-яких проблем, пов'язаних із визнанням результатів навчання, здобутих на інших ОП, що, на її думку, пов'язано з максимально можливою деталізацією в описанні цієї процедури в нормативних документах. Як приклади, визнання результатів навчання Аветікова Г. Д., набутих під час проходження практичного стажування у Варшавському медичному університеті, з ОК "Хірургічна стоматологія, в тому числі дитяча" в обсязі 2,8 ЄКТС та Скрипника М. на основі довідки про академічну мобільність, видану Університетом Джуентендо, з ОК "Методологія наукового та патентного пошуку" (1,5 ЄКТС), "Медична статистика" (1,0 ЄКТС), "Терапевтична стоматологія" (10,3 ЄКТС), "Інтегральна стоматологія" (1,0 ЄКТС).

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, прописана п. 10 Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission_regulations/files/ZVg5sWi2nR9SCXEs3gSpYZUfxfqC6GLe4GMoWKi4.pdf). Можливість перезарахування результатів навчання визначає комісія, створена в 10-денний термін після написання здобувачем заяви, до складу якої входять проректор з наукової роботи; завідувач аспірантурою, Гарант, викладачі ОНП, науковий керівник здобувача. Ухвала комісії затверджується наказом ректора, відповідно до якого вносяться зміни до індивідуального плану підготовки здобувача. Науковим відділом

регулярно відбувається інформування здобувачів щодо можливостей неформальної та/або інформальної освіти, зокрема на сайті ЗВО. Як приклад практики застосування процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, досвід здобувачів ОНП, встановлений під час їх інтерв'ювання, про зарахування результатів навчання курсів керамічних реставрацій в освітній компоненті «Інтегративна стоматологія».

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП та освітня діяльність за ОНП повністю відповідають вимогам всіх підкритеріїв. Позитивною практикою є відпрацьована процедура визнання результатів навчання під час академічної мобільності.

Недоліки

Недоліків за цим критерієм не виявлено.

Рекомендації

-

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми і методи навчання за ОНП визначені в «Положенні про організацію освітнього процесу в ПДМУ» <https://surl.li/dyghwa>. Реалізація освітнього процесу в аспірантурі відбувається відповідно до форми навчання (очна денна, заочна), передбачено застосування змішаних форм навчання (очно-дистанційна і заочно-дистанційна). В ПДМУ розроблене і застосовується "Положення про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами освіти полтавського державного медичного університету" <https://surl.li/lpzhgw> через вільний вибір видів, форм, методів і засобів навчання. В "Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в ПДМУ" <https://surl.li/tgrztg> передбачений вільний вибір аспіратом наукового керівника чи можливість зміни наукового керівника. Студентоцентрований підхід до проектування програми проявляється залученням аспірантів до складу проектної групи, широкого застосування практики індивідуальної освітньої траєкторії з урахуванням наукових інтересів та вільного вибору вибіркових дисциплін для оволодіння сучасними методиками діагностики та лікування стоматологічних захворювань, що є предметом наукового дослідження в дисертаційній роботі. Аспірант Г. Аветиков зазначив, що під час навчання можливе застосування змішаних форма навчання та вказали на широке застосування індивідуалізованого підходу, вільний вибір вибіркових дисциплін відповідно до освітніх і наукових інтересів, можливості корекції освітньої траєкторії. В. Курило (аспірант) як член проектної групи повідомив ЕГ, що за ініціативи аспірантів буди внесені зміни до ОНП (освітню складову перенесено на перші 3 роки). Цікавою практикою викладання за ОНП є організація викладання вибіркових дисциплін за спеціальністю науковим керівником аспіранта, що забезпечує максимальне врахування потреб здобувача. Викладачі за ОНП, під час зустрічі зазначали, що підходять до вибору методів і засобів навчання з урахуванням сучасних тенденцій медичної освіти, використовують досвід стажувань за кордоном для привносять у програму кращі практики (проф. Каськова Л.Ф., проф. Шешукова О. В., асистент Дворник А.В.). Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Вимоги ПДМУ щодо порядку та критеріїв оцінювання результатів навчання визначаються "Положенні про організацію освітнього процесу в ПДМУ" <https://surl.li/qjlded>. Інформація щодо цілей, змісту та ПРН надана в ОНП. Навчальні плани/силабуси, система оцінювання та ОНП розміщені на офіційному веб-сайті ПДМУ <https://surl.li/nqrwsc> та в системі <https://moodle.pdmu.edu.ua/login/index.php>. На сайті надана повна інформація про наукові інтереси НПП - можливих наукових керівників <https://surl.li/rwluzr>. Приймальна комісія надає інформацію про наукові інтереси викладачів за спеціальністю і заслуховує пропозиції абітурієнтів щодо наукових тем, про що на зустрічі доповів відповідальний секретар приймальної комісії Баля Г.М. та підтвердили здобувачі освіти Курило В., Чемерис В. Аспіранти під час зустрічі визначили наступні шляхи інформування щодо змісту освітнього процесу: під час настановчої зустрічі з адміністрацією, перед початком навчальної дисципліни, через офіційних веб-сайт університету, систему Moodle, QR-коди на програмах та групи слухачів у веб-каналах. Здобувачі оцінили як достатній рівень інформованості і не надали пропозицій щодо покращення. На зустрічі з академічним персоналом викладачі зазначили, що є практика інформування здобувачів про зміст програми, методи оцінювання на першому занятті. Серед недоліків, виявлених під час аналізу документів (силабусів, програм навчальних дисциплін) слід відзначити невпорядкованість документів за певними ОНП (за роками) та часткову відсутність документів на сайті, що гарант ОНП проф. Ткаченко І.М. під час резервної зустрічі (18.03.2025) пояснила технічними роботами на сайті.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

ОНП за спеціальністю "Стоматологія" містить ПРН, що дозволяють підготувати аспіранта до реалізації наукового проекту в умовах клінічної практики, з дотриманням норма етики та доброчесності (РНО9); планувати і виконувати дослідження зі стоматології з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, біоетики, належної клінічної практики (GMP), критично аналізувати результати власних досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань (РН10). Гарант ОНП проф. Ткаченко І. М. зазначила, що ПРН ОНП у 2024 році були гармонізовані зі Стандартом освіти і спрямований на формування під час освітнього процесів знань і практичних навичок, для реалізації дослідження. Аналіз навчальних програм нормативних та вибіркових дисциплін дозволяє зробити висновок, що освітня складова дозволяє оволодіти необхідними компетентностями дослідника, методологією власного наукового пошуку. Інноваційним можна вважати практику запровадження курсу "Інтегративна стоматологія", що поєднує нормативну та ряд вибіркових дисциплін, що дозволяє аспірантам обрати найбільш адаптований до профілю їх наукової роботи. Курс був запроваджений у 2023 році і дозволив включити особисті наукові розробки наукових керівників (методи діагностики і лікування) до змісту програм вибіркових циклів, що зазначено у силабусах. Для оволодіння методиками дослідження в лабораторіях НДІ, мікробіологічній лабораторії створені всі необхідні умови для виконання аспірантами досліджень. Проректор з наукової роботи проф. Кайдашев І.П., проректор з науково-педагогічної роботи, професор Аветіков Д. С, який є керівником аспірантів за спеціальністю "Стоматологія", аспіранти під час зустрічі підтвердили, що всі аспіранти мають доступ до лабораторій, що всі дослідження здійснюються безкоштовно, в інтересах аспірантів укладаються договори з клінічними базами та лабораторіями. Під час зустрічі зі стейкхолдерами головні лікарів і керівники стоматологічних клінік Оксак Г.А., Свирида Е.О., Скрипников П. М. відзначали, що ПДМУ уклав договори про розміщення на їх території клінічних баз, що аспіранти активно здійснюють набір клінічного матеріалу. Під час відвідування ПДМО директор стоматологічного центру "Професорська клініка" показала обладнання та робочі місця, де здійснюється набір клінічного матеріалу аспірантами та місце, де зберігається первинна документація.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Основні вимоги до організації системи перегляду та оцінювання ОНП викладені в Положенні про освітні програми ПДМУ <https://surl.li/faqbwz>. В п.7 визначена процедура моніторингу, внесення змін (оновлення) до освітніх програм. Під час перегляду ОНП враховують вимоги Стандарту освіти та їх гармонізацію з передбаченими Стандартом ПРН. Під час проектування програми враховуються вимоги Стандарту освіти, новітні методики викладання спеціальних та загальних дисциплін, наявність кадрового потенціалу та забезпечення навчальною літературою. Важливою складовою перегляду ОНП є формування групи забезпечення викладання навчальних дисциплін, що зазначено в положенні і підтверджено від час зустрічі з гарантом та викладачами програми. Щорічно відбувається оновлення розподілу викладачів, які забезпечують викладання навчальних дисциплін відповідно до їх фахової компетентності та з урахуванням наявності публікацій наукового та навчально-методичного характеру (підручників, посібників). Перегляд програми передбачає етапи аналізу результатів анкетування стейкхолдерів (викладачів, здобувачів <https://surl.li/pdolec>, роботодавців <https://surl.li/rongih>). Анкетування є щорічним, глибоким, стосується якості реалізації освітньої програми (<https://surl.li/epyhhs>), якості навчально-методичного забезпечення (<https://surl.li/nexlwx>). Аналіз результатів анкетування визначає переваги і недоліки існуючої моделі ОНП і дозволяє запропонувати нову модель, що більше відповідає вимогам стейкхолдерів. Проектна група розробляє проект ОНП для впровадження у наступному році та викладає його на громадське обговорення на веб-сайті університету (<https://surl.li/ehhtzu>). У анкетах є відкриті питання щодо пропозицій для удосконалення. Під час зустрічі з академічним персоналом всі присутні викладачі підтвердили свою активну участь обговорення і проектуванні програми. Під час зустрічі з роботодавці зазначили їх зацікавленість у розвитку програми.

Інформували, що внесли пропозиції щодо удосконалення практичних компонентів спеціальних дисциплін. Під час зустрічі з аспірантами В. Курило зазначив, що як член проєктної групи, активно співпрацює з аспірантами. У 2024 році була прийнята пропозиція аспірантів щодо запровадження практики викладання навчальних дисциплін на 1-3 роках; розширення можливості вивчення академічної доброчесності (аспіранти самі приймали участь у розробці навчального модулю).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Академічна мобільність в ПДМУ здійснюється відповідно до вимог Положення щодо врегулювання питань академічної мобільності учасників освітнього процесу ПДМУ <https://surf.li/zgbxvo>. Всі позиції положення поширюються на аспірантів. Для реалізації права на академічну мобільність ПДМУ та іноземний заклад освіти (наукова установа) а укладають у письмовій або електронній формі договір між закладами-партнерами про виконання програми академічної мобільності. Міжінституційні угоди про академічну мобільність в рамках програми Еразмус+ в інтересах програми заключені з Університетом Віго (Іспанія), Сантьяго-де-Компостела (Іспанія), т Ла-Ріохи (Іспанія), ЗВО Utenos Kolegija, Литва, Латвійським університетом, Варшавським медичним університетом (Польща), Університетом Аристотеля у Салоніках (Греція). Право на академічну мобільність мають здобувачі вищої освіти для оволодіння освітньою складовою ОНП та виконання фрагменту наукового дослідження; викладачі для підвищення фахової і педагогічної майстерності. Під час зустрічі з академічним персоналом, здобувачами вищої освіти та випускниками були надані числення приклади реалізації права на академічну мобільність для здобувачів і для викладачів за програмою. Так проф. Смаглюк Л. В. приймала участь у IV Міжнародному щорічному Віденському конгресі дитячої стоматології (2019), EOS 2021 Annual Virtual Conference (Велика Британія, 2021), 3-ій Міжнародній конференції зі стоматології та здоров'я порожнини в Індії та Бразилії (2021), EOSLO 2023 в Норвегії (2023), Les Essentiels de la CMF Sharing Experiences рота у Франції (2024). Гарант програми проф. Ткаченко І. М. приймала участь у П'ятому Міжнародному Конгресі Польського Товариства Публічного Здоров'я (2019). Викладач за програмою Каськова Л. Ф. приймала участь у Програмі «Академічна доброчесність: виклики сучасності - наукове стажування освітян» (2020). Перший проректор, викладач за програмою проф. Дворник В.М. приймав участь у Програмі вдосконалення викладання у вищій освіті України «Ukraine higher education teaching excellence programme» у Великій Британії (2022). Кузь Ірина, випускниця за програмою, навчалась за програмою Erasmus+ (Університет Сантьягоде-Компостела, 2022-2023), Аветиков Георгій - на програмі Erasmus+ (Варшавський медичний університет, 2023-2024). Академічна мобільність здобувачів сприяла виконанню наукових проєктів, апробації результатів дослідження, підготовці наукових публікацій і виступів на форумах.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Матеріально-технічна база ПДМУ достатня для реалізації освітньої складової ОНП «Стоматологія» та для проведення наукового дослідження аспірантами. Існує практика укладання договорів з провідними закладами охорони здоров'я м. Полтава для забезпечення високого рівня викладання ОК за спеціальністю підготовки та здійснення набору клінічного матеріалу аспірантами для підготовки дисертаційного дослідження. Програмні результати навчання гармонізовані зі Стандартом освіти, форми і методи навчання є обґрунтованими, їх вибір визначається змістом програм навчальних дисциплін. Методи контролю чітко визначені, здобувачів своєчасно та в повній мірі інформовані про зміст навчальних дисциплін та методи контролю. Широко запроваджена практика академічної свободи та індивідуалізованого підходу до вибору освітніх дисциплін з урахуванням потреб виконання наукової роботи та інтересів здобувача. Освітнє середовище сприятливе для виконання освітньої та наукової складової індивідуального плану аспіранта, має ознаки студентоцензованого. Всі учасники освітнього процесу мають вільний доступ ОНП, навчального плану, програм навчальних дисциплін/ силабусів на офіційному сайті університету та у системі Moodle. Вступників за програмою інформують щодо цілей, змісту та ПРН, здобувачам освіти надається повна інформація щодо змісту програм навчальних дисциплін, форм та методів контролю. Є чіткі підтвердження, що викладання за програмою відбувається за принципом «навчання через дослідження» і передбачає визначення навчальних потреб аспіранта для успішної реалізації його наукового проєкту, широкого вибору дисциплін, індивідуалізованого підходу до навчання.

Недоліки

Несуттєвий недолік: відсутність систематизації робочих програм навчальних дисциплін/силабусів для аспірантів за різними редакціями затверджених ОНП.

Рекомендації

До початку нового 2025/2026 навчального року створити каталог робочих програм навчальних дисциплін/силабусів для аспірантів за різними редакціями затверджених ОНП та розташувати його на сайті ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

В ОНП передбачено модульно-рейтингову систему оцінювання за 5-тибально, 100 і 200 бальною шкалою. Програмою передбачене визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті (згідно із Положенням «Про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами освіти ПДМУ» <https://surl.lu/ectaxd> ; Положенням «Про порядок реалізації права на академічну мобільність в ПДМУ» <https://surl.li/bhocor>). В "Положенні про організацію освітнього процесу у ПДМУ" є розділ "Оцінювання результатів навчання" та передбачені види контролю успішності (вхідний, поточний, підсумковий, збереження знань). За рівнем контролю розрізняють самоконтроль, кафедральний, факультетський (інститутський), ректорський і зовнішній. Підсумковий модульний контроль існує як форма оцінки засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу з окремої навчальної дисципліни. Контрольні заходи відповідають передбаченим у Стандарті освіти, є чітко описаними за критеріями прийняття рішення, що забезпечує об'єктивність та прозорість при прийнятті рішення з дотримання принципів етики та академічної доброчесності. Під час зустрічі академічним персоналом викладач за програмою проф. Каськова Л. Ф. інформувала експертну групу, що контрольні заходи відбуваються тільки комісійно, що підвищує рівень дотримання критеріїв неупередженості. Викладачі дотримуються принципу уникнення конфлікту інтересів під час контрольних. Аспіранти та викладачі під час зустрічей підтвердили, що на першому занятті з кожної навчальної дисципліни викладач ознайомлює здобувачів з формами та методами контролю. Форми контролю зазначені у силябусах/навчальних програмах дисциплін, розміщених на офіційному веб-сайті університету та у системі Moodle. Наприклад, в навчальній програмі "Цифровізація вищої освіти і досліджень у галузі охорони здоров'я" вказана форма контролю - екзамен, передбачені форми проміжного контролю і критично розрахунковий мінімум 122 для допуску до екзамену). В якості проміжного контролю використовують контрольні запитання і завдання, є питання для самостійної роботи. Основі положення апеляції щодо результатів контрольних заходів зазначені в Положенні про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти, що знаходиться на сайті університету <https://surl.li/vrezvu> . В ПДМУ постійно здійснюється моніторинг якості оцінювання знань. Під час зустрічі з аспірантами Г. Аветиков повідомив, що форми контрольних заходів чіткі і зрозумілі.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Формою атестації здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю "Стоматологія", відповідно до Стандарту (<https://surl.li/zrefwh>) є публічний захист дисертації, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері стоматології або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Під час спілкування зі здобувачами вищої освіти та випускниками за програмою визначено, що аспіранти, після завершення виконання освітньої та наукової складових ОНП та засідання кафедри, де відбувається первинна презентація результатів наукових досліджень, звертаються з заявою про проректора з наукової роботи проф. Кайдашева І.П. про завершення виконання індивідуального плану. На етапі попередньої експертизи відбувається перевірка первинної документації (відповідно до вимог Положення про порядок ведення первинної документації щодо наукових медико-біологічних досліджень в ПДМУ" <https://surl.li/cc/mxbwbq> . Проректор наукової роботи своїм розпорядженням формує групу фахівців для перевірки первинної документації, скеровує аспіранта для проходження експертизи на наявність ознак академічного плагіату та повторного аналізу матеріалів дослідження на засідання комісії з біоетики. Проф. Кайдашев І.П. є відповідальною особою за академічну доброчесність та представником комісії з біоетики і був присутнім на зустрічі у цій якості. На зустрічі з допоміжним персоналом голова комісії з біоетики Костенко В.О. підтвердив практику первинного (при плануванні) та повторного (після завершення роботи) розгляду матеріалів дисертації. У ПДМУ виокремлена окрема роль відповідального за формування разових спеціалізованих рад, яка доручена Соколенко В.М. Під час зустрічі з адміністративним персоналом Соколенко В.М. зазначила, що її функція полягає у допомозі голові фахової ради. Під час зустрічі з випускниками на питання "Чи виникали у Вас проблемні, складні питання під час підготовки до захисту і захисту дисертації всі випускники підтвердили, що отримували повне сприяння і підтримку на всіх етапах

організації процесу. Всі матеріали (тексти дисертації, оголошення про захист, посилання на відеотрансляції, відеофайли) вчасно розміщують і зберігаються на сайті передбачений законодавством термін.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура проведення контрольних заходів за ОНП передбачена Стандартом освіти, ОНП, що гармонізована зі Стандартом освіти, "Положення про організацію освітнього процесу в ПДМУ", робочими програмами навчальних дисциплін/силабусами. Всі документи є у відкритому доступі, на офіційному веб-сайті закладу та у системі Moodle. Під час зустрічі з аспірантами В. Курило (аспірант 3-го року навчання), С. Запорожан (аспірант 2-го курсу заочної форми навчання) вказали на доступність вищезазначених матеріалів, зручність користування ними і зрозумілий зміст. Аспіранти зазначили, що їх інформували про ОНП, навчальний план, методи оцінювання під час першої зустрічі з адміністрацією. Гарант програми проф. Ткаченко І.М. відзначала, що у аспірантів є постійна можливість контактування з викладачами, гарантом, науковим керівником, що дозволяє досягнути повної інформованості. Під час зустрічі з аспіранти зазначали доброзичливість та неупередженість викладачів та екзаменаторів. У наказі ПДМУ "Про затвердження плану заходів ПДМУ, спрямованих на запобігання та протидію корупції на 2024 рік" <https://surl.li/lwathq> визначені дії, спрямовані на уникнення конфлікту інтересів. Результати цих заходів зазначені у "Звіті про виконання плану заходів ПДМУ, спрямованих на запобігання та протидію корупції на 2024 рік" <https://surl.li/gqiwtj>. У закладі існує практика щорічного формування планів і звітів щодо запобігання корупції і конфлікту інтересів. Можливість повторного проходження контрольних заходів передбачена п. 6 "Оцінювання результатів навчання", пп. 6.4. «Порядку відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок». Під час зустрічі з аспірантами виявлено, що всі аспіранти вивчають навчальні дисципліни у передбачені розкладом терміни, існує гнучкий графік відпрацювань, не виникала потреба у перескладанні контрольних заходів. Процедура оскарження результатів навчання визначена у «Положенні про розгляд скарг осіб, що навчаються у ПДМУ» <https://surl.li/bqcrng>, Положенні про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти <https://surl.li/ruthwa>. Механізм реалізації оскарження передбачає створення апеляційної комісії. Якщо в результаті розгляду апеляції апеляційна комісія приймає рішення про зміну попередніх результатів підсумкового контролю, нову оцінку знань студента виставляють за шкалою оцінювання результатів підсумкового контролю.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

В ПДМУ створена чітка нормативна база, що відображає формування середовища з високим рівнем академічної доброчесності: розроблені і впроваджені: Кодекс академічної доброчесності ПДМУ <https://surl.li/uvlkh1>, Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників ПДМУ <https://surl.li/amhrew>, де визначена політика академічної доброчесності. Запроваджений порядок перевірки текстів на наявність ознак академічного плагіату. Відповідальною особою за академічну доброчесність є проректор з наукової роботи професор Кайдашев І. П. Викладання кращих практик академічного письма та наукової етики запроваджено в ОНП у формі нормативних дисциплін «Основи академічної доброчесності та антикорупція» (3 кредити) (введена у 2024 році), Методологія наукового та патентного пошуку та біоетика (4 кредити), Медична статистика та біоінформатика (3 кредити), Цифровізація вищої освіти і досліджень у галузі охорони здоров'я (3 кредити) (з залученням потенційної ролі ІТ як джерела недоброчесності). Існує практика застосування принципів академічної доброчесності під час підготовки до друку наукових творів як у викладачів, так і здобувачів, що була підтверджено під час зустрічі з фокус-групами. разом з тим запроваджена чітка система перевірки академічних текстів на наявність нецитованих запозичень з використанням ліцензованих електронних ресурсів (strikeplagiarism). В бібліотеці забезпечені робочі місця з вільним доступом для самостійної перевірки наукових текстів з використанням доступних інтернет-ресурсів. Фактів порушення академічної доброчесності не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП гармонізована зі Стандартом освіти, містить передбачені Стандартом форму атестації, критерії і засоби оцінювання. Форми і заходи контролю дозволяють оцінити досягнення ПРН. Відбувається своєчасне і повноцінне інформування здобувачів вищої освіти стосовно передбачених форм і заходів контролю, форми атестації. Контрольні заходи чітко описані в робочих програмах навчальних дисциплін, силабусах, містять чіткі критерії досягнення результату. Передбачена можливість перескладання контрольних заходів та оскарження їх результатів,

яка не використовувалась здобувачами цієї програми. Запроваджена чітка, щорічно оновлювана система заходів запобігання проявам корупції та конфлікту інтересів, що включає розробку і запровадження плану заходів з подальшим аналізом результатів та формуванням звітів. Система запобігання проявам академічного плагіату запроваджена в навчальній і науковій процеси та активно застосовується. Наявні необхідні засоби для технічної перевірки та відповідні підрозділи для опрацювання результатів. Випадків академічної недоброчесно не виявлено.

Недоліки

Несуттєвий недолік: відсутність можливості у здобувача самостійно перевірити дисертаційну роботу на наявність нецитованих запозичень.

Рекомендації

У якості рекомендацій можна розглядати впровадження в наступному навчальному році самостійної практики перевірки аспірантом дисертаційної роботи на наявність нецитованих запозичень шляхом створення кабінету в програмі Strikeplagiarism, що забезпечить більші можливості для здобувача для роботи з науковим текстом.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень B

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Вибір викладачів за програмою обумовлений рівнем їх фахової компетентності для забезпечення проектування програм та викладання дисциплін, науковими досягненнями та інтересами в галузі викладання цих дисциплін. Наукові дисципліни викладають переважно доктори /кандидати наук, які мають профільні публікації наукового та навчально-методичного характеру та досвід викладання на різних рівнях вищої освіти (відомості самооцінювання, додаток 2). Вибіркові дисципліни проектується з урахуванням наукових на навчальних інтересів здобувачів, їх викладання здійснюється провідними фахівцями з залученням практиків, є практика залучення аспірантів до проектування вибіркового дисциплін (наприклад ВК «Академічна доброчесність...»). Наприклад ВК «Методологія наукового та патентного пошуку» викладає Лічман Д. В., фахівець за спеціальністю Інтелектуальна власність, яка має вагомий фахові публікації і неодноразово підвищувала кваліфікацію за цим напрямком. Навчальні дисципліни ОНП викладають 55 викладачів, 28 викладачів нормативних дисциплін. Організація працевлаштування НПП ПДМУ здійснюється відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору та прийняття на роботу НПП ПДМУ (<https://surl.li/zogsrt>). Щорічно видається наказ ректора про організацію комісійного розгляду справ (<https://surl.li/nuecyw>). Під час відбору НПП для викладання дисциплін за ОНП проектна група та гарант ОНП враховуються відповідність претендентів Ліцензійним умовам (пп. 36-38), фаховість викладачів стосовно можливості викладання кожної дисципліни з урахуванням наукових публікацій, наявності підручників, посібників. Моніторинг виконання викладачами п.36-38 Ліцензійних умов для викладання передбачений щорічною процедурою індивідуального щорічного рейтингового оцінювання викладачів (<https://surl.lu/tzpdap>).

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору та прийняття на роботу НПП ПДМУ передбачені принципи дотримання законності, відкритості, гласності під час відбору кандидатів на посади викладачів. Комісійний розгляд питань конкурсного відбору підвищує імовірність об'єктивності та неупередженості. Для визначення рівня професіоналізму, фахової компетентності під час конкурсного відбору враховуються наукові та педагогічні досягнення претендента (наукові праці, підвищення кваліфікації, стажування та ін.). Для практичної оцінки викладацької та фахової майстерності можливе заслуховування лекції претендента, проведення наукової дискусії колективом кафедри. Позитивною практикою слід вважати залучення випускників за програмою у якості викладачів, що було підтверджене випускниками під час зустрічі. Під час зустрічі з академічним персоналом, гарантом було обговорене питання потенційних викликів стосовного кадрового забезпечення викладання ОНП. Викладачі за ОНП відзначили, що політика закладу полягає в моніторингу і постійному планування оновлення

кадрів для забезпечення високого рівня кадрів, а аспірантура використовується саме як можливість підготовки кадрів для оновлення викладацького складу, що було підтверджено під час зустрічі з випускниками, які зазначили що більшість з них залишились у закладі на викладацьких посадах. Процедури конкурсного відбору є чіткими, прозорими і не місять ознак дискримінації. Під час зустрічі з адміністративним персоналом, випускниками за програмою, які залишились на посадах викладачів, було відзначено, що ПДМО зацікавлено ставиться до підбору кадрів і чітко вибудовує кадрову політику, орієнтовану на вмотивованість НПП (А. Дворник, Я. Водоріз).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

В ПДМУ створена та активно функціонує рада роботодавців, до якої залучені практики і управління в галузі стоматології. Під час зустрічі з роботодавцями керівники цих закладів детально інформували ЕГ про те, що зі всіма клінічними базами укладені договори про співпрацю, в тому числі в інтересах аспірантів. Кожен з роботодавців розповів про умови, що створені в клініці саме навчання аспірантів та виконання ними наукової роботи. Деякі роботодавці (проф. Скрипников П. М.) залучені до викладання ОНП за сумісництвом та здійснюють викладання аудиторних занять. Всі з опитаних роботодавців залученні до організації виконання індивідуального плану на освітньому та науковому етапах. Саме на клінічних базах відбувається відпрацювання практичних навичок для оволодіння дисципліною «Інтегративна стоматологія». Під час зустрічі з аспірантами та роботодавцями ЕГ відзначила, що для набору клінічного матеріалу для наукового дослідження всі аспіранти розподілені між клінічними базами і фахівці цих клінічних баз сприяють проведенню дисертаційного дослідження. Професіонали-практики залучені до обговорення ОНП як члени ради роботодавців та частково – як викладачі за програмою. Наслідком обговорення пропозицій лікарів-практиків, які дотичні до практичних занять на клінічних базах, аспірантів стало радикальне змінення підходу до викладання профільної дисципліни і створення інноваційної форми викладання, що дозволяє максимально задовольнити освітні та наукові інтереси аспіранта та індивідуалізувати освітню траєкторію – НД «Інтегративна стоматологія», яку викладає гарант, що доповнюється низкою ВД більш вузької фахової спрямованості. ВД проводяться науковими керівниками аспірантів на клінічних базах кафедри, з максимальним залученням потенціалу лікарів-практики для оволодіння аспірантами практичними навичками та виконання фрагментів наукового дослідження. Необхідність постійної оцінки думки стейкгодерів в ПДМУ визначена вимогами «Положення про опитування стейкгодерів ПДМУ» (<https://surl.li/ufxbzj>). ПДМУ постійно вивчає думку роботодавців стосовно всіх аспектів навчання за програмою (<https://surl.li/vzzoww>). Базовими питаннями є відповідність фахівця сучасним вимогам ринку праці, якість теоретичної підготовки, здатність застосовувати набуті компетентності в практичній діяльності як лікаря, так і науковця. Важливою складовою оцінювання є дотримання етичних норма та реалізація комунікативних навичок. Результати анкетування аналізуються та є підставою для удосконалення ОНП. Під час зустрічі аспіранти акцентували увагу, що вини приймають участь в опитуваннях, але ще мають прямий безпосередній доступ до спілкування з науковим керівником, гарантом, викладачами, тому можуть вільно висловлювати свої думки і бачать результати у формі зворотного зв'язку.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Позиції щодо професійного зростання ПДМУ визначені «Положенням про підвищення кваліфікації НПП ПДМУ» (<https://surl.li/gqschy>). Під час зустрічі з академічним персоналом викладачі за програмою визначали свої професійні потреби як комплекс, що сприяє розвитку фахової компетентності, особистісного зростання, наявності мотивації до професійної реалізації та ін. ПДМУ створив низку власних навчальних заходів (циклів, тренінгів, майстер-класів для підвищення кваліфікації (<https://surl.li/muncro>). Значну увагу ПДМУ приділяє академічній мобільного викладачів для оволодіння фаховими та педагогічними компетентностями. Під час зустрічі з академічним персоналом особливу увагу було акцентовано на значній потребі у вивченні іноземної мови. Викладачі зазначили, що заклад задовільнив ці можливості і створив низку професійно-орієнтованих різнорівневих курсів оволодіння англійською мовою. Викладачі за ОНП мають можливість підвищувати свою фахову і педагогічну компетентність шляхом стажування у провідних університетах світу (на підставі укладених договорів) і активно реалізують академічну мобільність (<https://surl.li/lflwac>). В ПДМУ запроваджена Політика якості вищої освіти і освітньої діяльності (<https://surl.li/enuhsz>), що передбачає забезпечення високого рівня професіоналізму викладачів. Рада із забезпечення якості вищої освіти й освітньої діяльності в ПДМУ має комісію із забезпечення якості викладацького складу, яка займається питаннями моніторингу та оцінки науковометодичного рівня проведення викладачем навчальних занять, організації викладачем освітнього процесу з освітнього компонента; виконання викладачем кваліфікаційних вимог, наукової та професійної активності; аналізом кадрового забезпечення та підвищення кваліфікації та інш. Звіт ради щорічно оприлюднюється (<https://surl.lu/bwuqf>). Процедури моніторингу якості вищої освіти передбачають опитування всіх стейкгодерів, з урахуванням якості викладання. Запроваджений щорічний індивідуальний рейтинг викладачів, критерії якого включають показники професіоналізму (<https://surl.li/dmtood>). В ПДМУ розроблене і впроваджене «Положення про форми морального заохочення ПДМУ» <https://surl.li/hknpwl> . Передбачені такі форми, як подяка, грамота, відзнака ректора, представлення до державних нагород. У 2022 році Подякою Полтавської обласної ради була нагороджена Бауман С.С., асистент кафедри дитячої стоматології, нагрудним знаком «Відзнака ректора» Тесленко О. І., доцент закладу вищої освіти кафедри ортопедичної стоматології з імплантологією; Розколупа О. О., доцент закладу вищої освіти кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії. У 2021 р. Почесною грамотою МОН нагороджені Аветіков Д. С. проректор закладу вищої освіти з навчальної роботи та професор кафедри хірургічної стоматології і

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ визначає відповідність даного критерію за всіма показниками. Зразковою практикою ЕГ вважає вимогливий і обґрунтований підхід до вибору НПП, які викладають нормативні і вибіркові дисципліни. Викладачами на ОНП є 20 професорів, 9 доцентів, старший викладач, профіль наукових праць яких відповідає напрямку навчальної дисципліни, яку вони викладають. Кількість НПП за спеціальністю підготовки повністю задовольняє потребу ПДМУ у наукових керівниках. До викладання за ОНП залучені як викладачі за спеціальністю підготовки, так і викладачі нормативних і вибіркових дисциплін для ефективної підготовки аспіранта до проведення наукового дослідження. Позитивною практикою є проведення вибіркових дисциплін кваліфікованими фахівцями для оволодіння лабораторними методиками досліджень в умовах НДЛ, де в подальшому аспірант реалізує ці дослідження. Зразковою практикою слід вважати диференційований підхід до можливості оволодіння англійською мовою фахового спрямування за рахунок запровадження кращих практик, запозичених викладачами кафедри під час стажування за кордоном. Зразковою практикою ЕГ вважає значну увагу, яка приділяється ПДМУ підвищенню фахової і педагогічної майстерності викладачів за програмою, що дозволяє впровадити на ОНП найкращі практики викладання і реалізації наукового проекту.

Недоліки

Недоліків за цим критерієм ЕГ не виявила.

Рекомендації

Враховуючи досвід та зацікавленість роботодавців до реалізації та удосконалення ОНП, ЕГ пропонує ширше залучати їх до викладацької роботи.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

В рамках проведення огляду матеріально-технічної бази (МТБ) ЗВО ЕГ продемонстровано бібліотеку ЗВО, де наявні підбірки вітчизняної та зарубіжної навчальної літератури та фахових стоматологічних періодичних наукових видань. Завідувачкою бібліотеки вказано на можливість використання ресурсу RapidILL з метою отримання електронний варіанту наукового джерела, що цікавить здобувача. Навчально-методичні розробки кафедр ЗВО підлягають розміщенню у Репозитарії ПДМУ і є доступними для здобувачів ОНП. З метою перевірки наукових текстів на наявність текстових запозичень аспіранти можуть скористатись системою Turnitin у читальній залі ЗВО. Продемонстрований лінгвфонний кабінет, де здобувачі ОНП здобувають мовленнєву компетентність. Виконання експериментальної частини дисертацій проводиться на базі НДІ генетичних та імунологічних основ розвитку патології та фармакогенетики (проводяться імуногістохімічні (пристрій для проведення капілярного гелелектрофорезу, проточні цитофлуориметри, обладнання для проведення ІФА, автоматизована станція для виділення нуклеїнових кислот) та мікроскопічні (ротаційний мікротом, мікроскоп) дослідження), кафедри мікробіології та вірусології (обладнання для ІФА з флуоресцентною міткою, аналізатор із можливістю вивчення антибіотикочутливості). Врахувавши зазначені факти та вивчивши надану інформацію щодо МТБ стоматологічних кафедр (додаток 1) ЕГ констатує, що наявне навчально-методичне забезпечення ЗВО дозволяє досягти результатів навчання. Доступ до забезпечення був підтверджений аспірантами у рамках проведення відповідної зустрічі. Менеджмент ЗВО проводить роботу щодо планування та періодичного оновлення матеріально-технічного забезпечення. Проректор з наукової роботи зазначив, що ПДМУ вбачає ефективною практику державно-приватного партнерства, що є доволі перспективним в контексті даного підкритерію. До прикладу, аспіранти мають можливість

проводити 3D рентгенологічні дослідження в рамках дисертаційного дослідження на базі приватної стоматологічної установи в рамках договору про співпрацю (база продемонстрована ЕГ в рамках огляду МТБ, аспірантом кафедри хірургічної стоматології підтверджено наявність такої можливості). У ПДМУ з метою забезпечення безперервного доступу до освітніх ресурсів створена та успішно функціонує Освітня платформа (<https://moodle.pdmu.edu.ua>). В межах гостьового доступу, наданого ЕГ, було перевірено наповнюваність електронної платформи, проте частина електронних освітніх курсів за вибірковими компонентами даної ОНП не була представлена на ресурсі, тому ЕГ рекомендує впродовж 3 місяців з моменту отримання тексту звіту забезпечити наявність на порталі усіх електронних курсів за даною ОНП із інформаційним наповненням. У ПДМУ проводяться періодичні опитування здобувачів освіти щодо їх задоволеності матеріально-технічним забезпеченням ОНП, здійснюється аналіз результатів та приймаються відповідні рішення.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

В рамках проведеної акредитаційної зустрічі проректором з навчальної роботи наголошено на вільному та безоплатному доступі учасників освітнього процесу до відповідної структури та обладнання для провадження навчальної, викладацької та наукової активностей. Так, в рамках огляду наукових баз для виконання дисертаційних досліджень ЕГ пересвідчилась у реальному використанні здобувачами ОНП обладнання наукових лабораторій. Завідувачем кафедри клінічної анатомії і оперативної хірургії наголошено на тому, що здобувачі та їх наукові керівники безоплатно отримують реактиви, необхідні для проведення наукового дослідження подавши відповідний запит до тендерного комітету закладу. Викладачі та здобувачі даної ОНП мають вільний та безоплатний доступ до бібліотеки ПДМУ. Завідувачкою бібліотеки наголошено на можливості отримання УДК, допомоги у складанні списку літературних джерел в рамках виконання дисертаційного дослідження. В ході акредитаційної зустрічі завідувачка відділу аспірантури наголосила на тому, що в рамках договорів МОН Заклад має доступ до наукометричних баз Scopus, Web of Science, ScienceDirect, якими вільно користуються здобувачі та викладачі даної ОНП. В ЗВО імplementований та успішно функціонує Репозитарій ПДМУ (<https://repository.pdmu.edu.ua/home>), в якому розміщені навчально-методичні та наукові розробки кафедральних колективів, кваліфікаційні роботи здобувачів освіти. Доступність та безоплатність зазначеного ресурсу з боку здобувачів було підтверджено здобувачкою 2 року навчання, з боку викладачів дану практику підтвердила завідувачка кафедри дитячої терапевтичної стоматології в рамках відповідних акредитаційних зустрічей. В рамках зустрічей із учасниками освітнього процесу в ЕГ пересвідчилась у їх проінформованості щодо доступу до відповідних інформаційних та матеріально-технічних ресурсів, що є вкрай важливим у аспекті даного підкритерію.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

ПДМУ усіляко сприяє підтримці ментального благополуччя учасників освітнього процесу. Так, у ЗВО створений Навчально-науковий центр ментального здоров'я, є можливість звернутись на консультацію до практичного психолога Закладу. Практичним психологом було зазначено, що основний запит на консультаціях здобувачів даної ОНП є проблеми у комунікації із пацієнтами, підвищене емоційне навантаження пов'язане з написанням дисертації та проблеми адаптації до життя в умовах війни. Реагуючи на це проводяться індивідуальні консультації та групові тренінги, направлені на відбудову ефективних механізмів подолання зазначених станів, що безумовно є позитивним у аспекті даного підкритерію. На практичного психолога також покладено функцію моніторингу психологічного мікроклімату академічної спільноти ЗВО. Директоркою центру ментального здоров'я зазначено, що проведення тренінг-курсів щодо попередження емоційного вигорання серед учасників освітнього процесу є одним із пріоритетних напрямків роботи. Проведений аналіз відомостей СО дозволяє ЕГ зробити висновок, що безпека МТБ підтверджується відповідністю стану корпусів закладу будівельним нормам, відділом охорони праці проводиться активна робота щодо створення локальних інструкцій та актів, які убезпечують учасників освітнього процесу від потенційних небезпек різного характеру. Реагуючи на виклику часу ЗВО має п'ять акредитованих найпростіших укриттів (обладнаних підвальних приміщень) та введений у експлуатацію пункт незламності обладнаний автономними засобами живлення. В ході зустрічей ЕГ пересвідчилась, що учасники освітнього процесу мають чітко вбудований алгоритм дій у разі оголошення повітряної тривоги, якого вони дотримуються. Проректор з науково-педагогічної та виховної роботи звернув увагу ЕГ на активну просвітницьку діяльність ПДМУ в контексті посилення інформаційної безпеки ЗВО. Гарант ОНП проінформувала ЕГ щодо наявності у ЗВО фахівця, який надає невідкладну медичну допомогу в ЗВО за потреби, також нею наголошено на повній укомплектованості медичного кабінету для надання вищезазначених послуг. У ПДМУ реагуючи на виклики часу та враховуючи медичний профіль закладу проводяться тренінг-курси медичної допомоги в умовах надзвичайних ситуацій (дана інформація відображена у відомостях СО, проректором з науково-педагогічної та виховної роботи в ході відповідної зустрічі підтверджено залученість здобувачів даної ОНП до ініціативи). В ході акредитаційної зустрічі зі здобувачами ними було підтверджено обізнаність щодо можливостей отримати зазначені вище підтримки. У ЗВО доволі успішно реалізується модель безпечного освітнього середовища (<https://www.pdmu.edu.ua/cyovgm/sluzhba-ombudsmenapdmu-ta-bezpechne-osvitnie-seredovishche>), заплановані та реалізуються заходи, направлені на створення максимально безпечного та гармонійного освітнього простору (https://www.pdmu.edu.ua/storage/cyovgm/docs_links/Vqk6cOoOcsxV3hpboa6izF9AnFMzClOPsYrx4nN6.pdf), що на думку ЕГ є вкрай важливим у контексті даного підкритерію.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ПДМУ, забезпечуючи студентоцентровану модель організації освітнього процесу, постійно працює в напрямку надання підтримки здобувачам вищої освіти. Так, освітня підтримка проводиться шляхом висвітлення усієї інформації, необхідної для навчання та проведення наукового дослідження за даною ОНП на сайті наукового відділу в окремому розділі (<https://science.pdmu.edu.ua/educational/postgraduate-studies/admission/speciality/221dentistry>). Також проводяться організаційні зустрічі зі здобувачами, в рамках яких проводиться додаткове їх інформування. В ході акредитаційної зустрічі з гарантом нею було акцентовано на можливості безпосереднього звернення здобувачів освіти до викладачів чи до неї, як до гаранта з приводу освітніх питань. В ході акредитаційної зустрічі з аспірантами ними наголошено, що інформаційну підтримку вони вбачають у отриманні інформації на сайті, наголошено на можливості отримання інформації через групи здобувачів освіти у месенджерах чи безпосередньо під час спілкування аспірантів між собою чи із викладачами. В ході зустрічі із представниками студентського самоврядування членами наукового товариства наголошено на практиці проведення інформування здобувачів щодо наукових конференцій через корпоративні пошти та шляхом розміщення інформації на сайті ЗВО. В рамках виконання дисертаційної роботи здобувачі можуть звернутись за консультацією до свого наукового керівника, представників баз для виконання наукових досліджень, гаранта та завідувачки відділу аспірантури, що безумовно є вкрай важливим у контексті даного підкритерію. Начальницею відділу з міжнародних зв'язків наголошено на можливості проведення консультацій для здобувачів з приводу програм міжнародної мобільності, з боку здобувачів таку практику підтвердив аспірант кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії. Завідувачкою відділу аспірантури вказано на те, що за необхідності вирішення адміністративних питань аспіранти можуть звернутись безпосередньо до наукового відділу чи через визначені канали зв'язку. В ході акредитаційних зустрічей учасниками освітнього процесу акцентовано на задоволеності даним типом підтримки. ЗВО активно сприяє соціальній підтримці здобувачів освіти за даною ОНП. Так, згідно з інформацією висвітленою у відомостях СО, аспірантам гарантується право поселення у гуртожитки, якщо у них є така потреба. В ході акредитаційних зустрічей аспіранти та представники студентського самоврядування наголосили на можливості отримання фінансової допомоги здобувачам, які публікуються у журналах наукометричної бази Scopus, що є доволі позитивним у аспекті даного підкритерію. Також ними наголошено на можливості отримання нарахувань за відрядження в рамках участі у наукових конференціях. Під час проведення анкетування (<https://surl.li/wouyiqj>), яке проходять здобувачі ОНП містяться питання щодо задоволеності ними вищезазначеними видами підтримки, що дозволяє отримувати та проводити аналіз зворотного зв'язку.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

В ході проведення акредитаційного візиту ЕГ з'ясувала, що за даною ОНП не навчаються особи із особливими освітніми потребами, проте Університет проводить активну роботу в контексті розбудови доступного освітнього середовища. Так, у рамках огляду МТБ ПДМУ ЕГ було продемонстровано головний корпус, у якому споруджений пандус для забезпечення доступу до ЗВО маломобільних груп населення, для зручності та у разі необхідності отримання допомоги на вході розташовано кнопку виклику допоміжного персоналу. З метою забезпечення інклюзії для осіб із вадами зору в Закладі встановлені позначки виконані шрифтом Брайля, також в Університеті наявні вбиральні облаштовані під потреби людей з інвалідністю, в яких до того ж згідно з інформацією наведеною у відомостях СО наявні сповивальні столики. Зазначені практики цілком корелюють із стратегією інклюзивності освітнього середовища. Доволі позитивним у аспекті даного підкритерію вважаємо факт значного розширення контингенту осіб із особливими освітніми потребами ЗВО. Так, відповідно до відомостей СО допомогу можуть отримати внутрішньо переміщені особи, матері-годувальниці, здобувачки при надії. Проректором з науково-педагогічної та виховної роботи звернено увагу на можливість отримання допомоги щодо влаштування дітей здобувачів у дитячі садочки поряд із закладом, що є вкрай актуальною практикою. І хоча в ході акредитаційної зустрічі не було виявлено здобувачів, які скористались даним видом підтримки, вони запевнили ЕГ у своїй обізнаності щодо можливості отримання даного виду підтримки. ЗВО проводиться систематичний моніторинг потреб здобувачів освіти за даною ОНП у форматі Google Forms (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdpKXlk1SVrVnfRa4jLSvCRnhr9efrfTquLorQMhUmcBwF-g/viewform>), результати якого аналізуються та беруться до уваги при організації освітнього процесу.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ПДМУ імплементовано та введено Антикорупційну програму ЗВО, яка унормовує основні положення, права та обов'язки учасників освітнього процесу в контексті даного аспекту. У Закладі є уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції, яка у своїй діяльності керується відповідним положенням (https://www.pdmu.edu.ua/storage/basic_pages/docs/gPg1vS5rCHVnnsgrqkYKHB456l5nVLWefPPsnUjQ.pdf). Наявна можливість повідомити про настання корупційного випадку декількома способами: електронною поштою

corrupt@pdmu.edu.ua, через телефон довіри, скриньку довіри» чи спеціальну електронну пошту НАЗК stopzrada@nazk.gov.ua. За інформацією, наданою проректором з науково-педагогічної та виховної роботи, ЗВО провадить активну превентивну політику щодо випадків корупції. У ПДМУ кожного року затверджується план заходів Університету, спрямованих на запобігання та протидію корупційним правопорушенням та правопорушенням, пов'язаним з корупцією (https://www.pdmu.edu.ua/storage/basic_pages/docs/Y4mdWNIA58CDPFnmRoOGICA8rONq6pKgbpyohKCj.pdf), в якому висвітлений ряд інформаційно-просвітницьких заходів дотичних до даної кампанії. Інформованості здобувачів ОНП в контексті даного питання сприяє введення у навчальне навантаження навчальної компоненти «Основи академічної доброчесності та антикорупція», що є доволі позитивною практикою в контексті даного підкритерію. У Закладі розроблені чіткі політики та алгоритми регулювання конфліктних ситуацій відображені у Політиці запобігання та управління конфліктами в освітньому процесі в ПДМУ (https://www.pdmu.edu.ua/storage/cyovgm/docs_links/sdooNiwXyk4Pme6H7Xvt2Ntv5rB7RYUehhL1gRZN.pdf) та Політиці протидії дискримінації та сексуальними домаганнями в ЗВО (https://www.pdmu.edu.ua/storage/cyovgm/docs_links/jeXDxMyrNlHGeYh7bQHULkpkGBP8QHYufehEHII.pdf). Повідомлення про випадки, які регулюються вищезазначеними політиками можна залишити через поштові скриньки pdmu.notdiscrim@gmail.com notconflict.med1.pdmu@gmail.com. З метою спрощення донесення зазначеної інформації до здобувачів освіти розроблений чіткий алгоритм дій по врегулюванню фактів дискримінації та сексуального домагання, доступний на сайті ЗВО (https://www.pdmu.edu.ua/storage/cyovgm/docs_links/H67Xhm49kovsFGA7BXVRNBQobJV4oKtw3GwoorMb.pdf). В ході відповідних акредитаційних зустрічей учасники освітнього процесу засвідчили, що вони ознайомлені із даними політиками та підтвердили факт їх дотримання при реалізації ОНП. В контексті даного підкритерію ЕГ рекомендує до наступного проведення процедури анкетування додати до опитувальників учасників освітнього процесу за ОНП питання щодо дотримання процедур запобігання корупції та врегулювання конфліктних ситуацій, що дозволить налагодити збір та аналіз зворотнього зв'язку.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

На думку ЕГ матеріально-технічне забезпечення ОНП є таким, що дозволяє досягнути програмних результатів навчання. Освітнє середовище є таким, що дозволяє задовільнити потреби здобувачів освіти, потреби здобувачів беруться до уваги при формуванні освітнього середовища. Заслужує на увагу робота, проведена у контексті створення інклюзивного освітнього середовища. Університетом провадиться всебічна підтримка здобувачів освіти. Розроблені та неухильно дотримуються політики протидії корупційним діям та менеджменту конфліктних ситуацій. Перераховані практики свідчать про відповідність ОНП у аспекті даного критерію.

Недоліки

ЕГ не було виявлено суттєвих недоліків, що стосуються даного критерію, проте звертаємо увагу на відсутність ряду навчальних та вибіркового компонент на електронному ресурсі дистанційного навчання ЗВО. Також було звернуто увагу на відсутності питання щодо дотримання антикорупційної політики та менеджменту конфліктних ситуацій в онлайн-опитувальниках, що, на нашу думку, дозволило б налагодити анонімний безперервний збір даних та проводити аналіз зворотнього зв'язку.

Рекомендації

Реагуючи на несуттєві недоліки, що були виявлені, ЕГ рекомендує до проведення наступної процедури опитування здобувачів освіти даної ОНП додати до анкет питання щодо дотримання процедур запобігання корупції та врегулювання конфліктних ситуацій. Також рекомендуємо впродовж 3 місяців з моменту отримання тексту звіту представити на порталі електронні курси, яких не вистачає, що викладаються на даній ОНП і забезпечити відповідне інформаційне наповнення.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Реагуючи на необхідність регулювання процедур розробки, імплементації, спостереження за реалізацією та механізмів унесення змін, до програм ЗВО введено у дію Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в ПДМУ (https://www.pdmu.edu.ua/storage/n_process_vimo/docs_links/a7Kwk84wJggeW8xLYdn56ttQTsp1NhCaSoqrvLzw.pdf). Даний нормативний документ доволі чітко унормовує перелік функціональних обов'язків та відповідальність окремих структур Закладу, демонструє чіткий механізм та стратегічне бачення процедури, що регулюється, університетською спільнотою. Положення про освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії в ПДМУ (https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission_regulations/files/zZVWlaUUh18J2JBWfBZvY2rXhpcVdyjXGgELbXlq.pdf) унормовує вимоги до ініціації розробки та встановлює часові межі перегляду освітніх програм закладу та механізм ініціації оновлення та модернізації ОНП, що є вкрай важливим у контексті даного підкритерію. Зміни у ОНП часто продиктовані рекомендаціями, наданими стейкхолдерами у процесі аналізу проєкту програми чи виходом нормативно-правових актів, дотичних до програми, що реалізується. Так, на виконання вимог Стандарту підготовки фахівців ОНП Стоматологія (https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni_standarty/2022/11/23/221-Stomatolohiya-do.filosofiyi.23.11.22.pdf) були приведені у відповідність програмні результати навчання. У відомостях СО заклад наводить приклад урахування пропозиції начальника навчального відділу щодо унормування обсягів освітніх компонентів. Зазначені практики безумовно свідчать про послідовне дотримання Закладом процедур, описаних у вищезазначених положеннях, що дозволяє ЕГ констатувати повну відповідність ОНП у контексті даного підкритерію.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Участь здобувачів освіти у процедурі періодичного перегляду ОНП провадиться декількома шляхами: вони долучаються до опитувань щодо якості навчання та викладання, виконання наукового дослідження (<https://www.pdmu.edu.ua/n-process/viddil-monitoringu-osvity/monitoring/rezultat/three-level/list/stom/list/aspiranti>) і на підставі отриманих даних програма може зазнавати відповідних змін; вони мають можливість долучитись до процедури обговорення проєкту ОНП в рамках періодичного оновлення програми та через товариство молодих учених та органи студентського самоврядування, які діють від імені здобувачів освіти у інтересах останніх. Також заслуговує на увагу ініціатива впровадження посади Студентського омбудсмена (<https://www.pdmu.edu.ua/storage/cyovgm/files/V9QkAg3JotaVO7KZXpsyU1S3edTM6CU5Q9VmXYzv.pdf>), який також може представляти права та інтереси здобувачів освіти. Згідно з інформацією, наданою начальницею навчально-методичного відділу забезпечення якості освіти у ПДМУ функції укладання опитувальників, моніторингу якості питань та коригування змісту анкет покладене на очолюваний нею відділ. На сторінці відділу (<https://www.pdmu.edu.ua/n-process/viddil-monitoringu-osvity/monitoring>) представлені анкети-опитувальники, створені у середовищі Google Forms та аналітичні довідки до опитувань, що проводились. Узагальнена інформація доводиться до відома усіх дотичних до реалізації ОНП осіб та є рушієм внесення відповідних змін до програми чи прийняття управлінських рішень. В ході акредитаційної зустрічі здобувачами було підтверджено реальну залученість здобувачів освіти до процедури проведення періодичних анкетувань щодо навчальної та наукової складових програми, що є вкрай важливим у контексті даного підкритерію. Також аспіранти зазначили, що на їх думку ОНП є абсолютно збалансованою і гармонійною, через це вони не вносили конкретних пропозицій щодо її покращення. Проте секретаркою ради наукового товариства молодих учених було зазначено, що на прохання аспірантів ОНП «Медицина» з метою виділення бюджету часу на четвертому році навчання на оформлення рукопису дисертації, проходження відповідних комісій та підготовки до захисту освітня складова випускного року була перенесена на третій рік навчання. Відповідно така практика стосувалась усіх програм, тож відповідні зміни знайшли відображення і у ОНП6 що акредитується. Зазначені практики дозволила ЕГ пересвідчитись у реальній залученості аспірантів безпосередньо та через органи студентського самоврядування до процесів внутрішнього моніторингу якості освіти, що засвідчує відповідність програми у аспекті даного підкритерію.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ЗВО приділяє достатню увагу процедурі налагодження зв'язків із потенційними роботодавцями, зокрема за даною ОНП. Так, у ПДМУ створено Раду роботодавців, яка у своїй діяльності керується відповідним положенням (https://www.pdmu.edu.ua/storage/basic_pages/docs/8WBMweoDn5odRfQzX9PSyKx9QN51S4FJohIQLxis.pdf) і безумовно долучається до процесів розробки, оновлення та перегляду програм Закладу. Згідно з відомостями СО Заклад вбачає декілька механізмів партнерства, зокрема проведення зовнішньої експертизи (рецензії до даної ОНП були надані зокрема завідувачами кафедр медичних ЗВО України, які безумовно можуть бути потенційними роботодавцями випускників даної ОНП), долучення до періодичних опитувань (<https://www.pdmu.edu.ua/n-process/viddil-monitoringu-osvity/monitoring/rezultat/three-level/list/stom/list/robotodavci>) та введення роботодавців до складу проєктної, авторської групи чи дорадчого органу ЗВО, що є безумовно важливим у контексті даного підкритерію. В ході акредитаційної зустрічі роботодавці засвідчили, що вони долучаються до процесів внесення рекомендацій ОНП саме через Раду роботодавців чи шляхом заповнення відповідної форми на сайті ЗВО, а сам

механізм внесення пропозицій є доступним та зрозумілим для них. У якості рекомендації ЕГ вбачає за доцільне проводити окремі опитування для роботодавців не загалом щодо якості програм підготовки аспірантів, а у контексті кожної конкретної ОНП, що дозволить отримати більш релевантні результати та безумовно сприятиме покращенню підготовки фахівців. Важливим є факт реагування проектною групою ОНП на пропозиції, що надходять від роботодавців. Так, головний лікар КП «Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М.В. Скліфосовського» надав пропозицію щодо необхідності посилення цифрової компетенції в контексті переходу процесів закладів охорони здоров'я у медичні інформаційні системи. За інформацією, наданою гарантом ОНП, реагуючи на вищезазначене в контексті даної програми реалізовано навчальну компоненту «Цифровізація вищої освіти та досліджень», яка направлена на оволодіння вищезазначеними навичками. Перераховані вище процедури та практики дозволяють ЕГ зробити висновок щодо повної відповідності програми в аспекті даного підкритерію.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Згідно з інформацією, наведеною у відомостях СО Заклад провадить збір інформації щодо кар'єрних траєкторій у формі реєстру випускників, який представлений для ознайомлення у додатку 2. Гарантом наголошено, що більшість випускників у подальшому працевлаштовуються у Закладі, тобто зв'язок із ними не втрачається. Позитивним є факт проведення опитування випускників ОНП (<https://www.pdmu.edu.ua/n-process/viddil-monitoringu-osvity/monitoring/rezultat/three-level/list/stom/list/vipuskniki-n-process-vimo-monitoring-rezultat-stom-list-xr9g>), адже їх відгуки є особливо цінними, адже направлені на поліпшення якості програми в контексті підготовки конкурентоспроможного фахівця. В рамках проведеної акредитаційної зустрічі випускники підтвердили, що така практика дійсно існує і вони до неї долучались. Цінним є факт того, що учасники вищезазначеної зустрічі зазначили, що отримані знання та навички вони вбачають достатніми для провадження професійної діяльності, що додатково підтверджує конкурентоспроможність даної ОНП. В ПДМУ створена та успішно функціонує Рада випускників Закладу, яка в своїй діяльності керується відповідним положенням (<https://www.pdmu.edu.ua/storage/cyovgm/files/Oi2wVijeXCvdCiCBpvax6eOgsIyuVJEkRoSSZCga.pdf>) на яку також покладені функції щодо актуалізації даних для контакту із випускниками, що на думку ЕГ є доволі позитивним у аспекті даного підкритерію.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

З метою реалізації моніторингу освітньої діяльності у Закладі імплементовано Положення про моніторинг і оцінювання якості вищої освіти й освітньої діяльності ПДМУ (https://www.pdmu.edu.ua/storage/n_process_vimo/docs_links/kC26uA8S3TW6AjeooQ5d5dYJyJZGYHcqxTzZBbJ8.pdf). Усі заходи попередньо плануються та гармонійно розподіляються впродовж навчального року (https://www.pdmu.edu.ua/storage/n_process_vimo_monitorig/files/rHTfLkqWkLNC5imqqaTkMmhjaHq3iS5Lb9CY6Gy.k.pdf). На думку ЕГ процедура моніторингу якості у ЗВО є системною та багатоаспектною, оскільки до даної процедури через анкетування долучені усі учасники освітнього процесу та зовнішні стейкхолдери, що є доволі важливим у контексті даного підкритерію. Виокремлення навчально-методичного відділу забезпечення якості освіти (<https://www.pdmu.edu.ua/n-process/viddil-monitoringu-osvity>) в якості окремого підрозділу на думку ЕГ сприяє чіткому розподілу відповідальності за зазначену процедуру і дозволяє ефективно координувати здійснювану роботу. Критерії за якими ПДМУ здійснює внутрішній моніторинг забезпечення якості є дотичними до прийнятих у Європейському просторі вищої освіти, що цілком корелює з сучасними векторами та тенденціями вищої освіти України. Важливим є те, що результати моніторингу підлягають аналізу та є рушієм впровадження змін у освітній процес ЗВО, а самі зміни в свою чергу є реалістичними і досяжними в контексті ресурсних можливостей ПДМУ. Періодичний внутрішній аудит ОНП (https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission_speciality_dentistry/files/65U1yS7H4PxR5vithSJDLBDH1jzakfbRfbVTeGC2.pdf) на думку ЕГ є доволі ефективним механізмом саморефлексії робочої групи програми і дозволяє окреслити сильні та слабкі сторони реалізації програми.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

У ході аналізу акредитаційної справи ЕГ констатує факт реагування ЗВО за результатами зовнішнього аудиту якості вищої освіти в закладі. Так, за результатами попередньої акредитаційної експертизи ОНП «Стоматологія» від 2019 року відбулась деталізація програмних результатів навчання за програмою, поведений критичний аналіз наповнення опитувальників із конкретизацією питань. Також проведено переосмислення та здійснений структурний розподіл функціональних повноважень підрозділів дотичних до процедури моніторингу якості освітньої діяльності, прийняті та імплементовані відповідне положення. У ПДМУ здійснюється інституційний аналіз результатів зовнішнього забезпечення якості освіти. Так, реагуючи на результати акредитації ОНП «Педіатрія», що відповідає рівню ОНП, що акредитується, відбувся ряд загальних змін: проведені зміни, які спростили навігацію на сайті ЗВО,

запроваджено його адаптацію під потреби людей із вадами зору. Зазнало змін і якісне наповнення ОНП: відбулась уніфікація обсягу навчального навантаження за навчальними компонентами, відбулась імплементація нових освітніх компонент (відповідно до інформації з відомостей СО), змінений навчальний контент ОНП шляхом інтеграції та виокремлення навчальних предметів. Перераховані практики свідчать про реагування ПДМУ на результати зовнішніх аудитів якості освіти, що знаходять відображення у реорганізації та доповненні контенту ОНП та управлінських рішеннях ЗВО.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У ПДМУ відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в ПДМУ внутрішня система забезпечення якості освіти має п'ятирівневу структуру, де за кожним рівнем закріплені окремі переліки завдань. Так, перший рівень стосується здобувачів освіти, ініціативних груп та органів студентського самоврядування як користувачів послуг ЗВО; на другому рівні залучені дотичні до реалізації освітньої програми— гарант та робоча група ОНП, кафедральні колективи та здобувачі, які навчаються за освітньою програмою; третій рівень стосується менеджменту якості освітніх послуг, моніторингу програм та потреб ринку праці, на цьому рівні долучаються директори інститутів, ради із забезпечення якості освіти факультетів, органи студентського самоврядування та зовнішні стейкхолдери— роботодавці; четвертий рівень зокрема стосується розробки, систематичної перевірки, апробації політики Університету, документів, процедур та проектів, на якому залучені підрозділи, які безпосередньо відповідають за процедури внутрішнього забезпечення якості освіти; п'ятому рівню відповідає рівень прийняття загальноуніверситетських рішень компетентними органами, уповноваженими згідно з Законом України «Про вищу освіту» та Статутом Університету. Даний функціональний розподіл дозволяє залучити усіх дотичних до реалізації ОНП учасників освітнього процесу, що безумовно позитивно відображається на якості надаваних освітніх послуг. В рамках проведених акредитаційних візитів ЕГ пересвідчилась, що якість освіти за ОНП є інтегральною цінністю для науково-педагогічних працівників, аспірантів, усіх дотичних до реалізації програми та роботодавців, що є безумовно важливим у аспекті даного підкритерію. Загальна обізнаність стейкхолдерів, наявність чітких алгоритмів міжрівневої взаємодії в контексті політики якості дозволяють внутрішній системі забезпечення якості вищої освіти ефективно реагувати на виклики часу та підтримувати високий рівень надання освітніх послуг за ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

У ЗВО створено та успішно імплементовано внутрішню систему забезпечення якості освіти, яка у своїй роботі керується відповідним положенням. ЕГ переконалась у реальній, а не формальній залученості здобувачів до процедур реалізації та контролю якості ОНП, що є вкрай важливим у контексті даного критерію. Залучення роботодавців у якість зовнішніх стейкхолдерів дозволяє окреслювати вектори розвитку ОНП щодо підвищення конкурентоспроможності випускників. Збір інформації щодо типових траєкторій працевлаштування випускників та залучення їх до процедури опитувань також є джерелом цінних знань, що можуть бути використані під час оновлення ОНП. Внутрішня система забезпечення якості освіти на думку ЕГ доволі вдало реагує на недоліки у програмі і дозволяє швидко їх виправити. ПДМУ бере до уваги результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, відповідні рекомендації імплементуються у навчальний процес. Вибудована багаторівнева система забезпечення якості освіти із чітким розподілом функціональних обов'язків та учасники освітнього процесу для яких якість навчання за ОНП є однією з ключових академічних цінностей дозволяють ЕГ зробити висновок про відповідність програми, що акредитується, у контексті даного критерію.

Недоліки

Суттєвих недоліків у контексті даного критерію ЕГ не виявила, проте вважаємо за доцільне проводити аналіз результатів анкетування роботодавців не разом за всіма ОНП, що відкриті у закладі, а окремо по кожній спеціальності, що дозволить вносити зміни, релевантні для конкретної ОНП.

Рекомендації

Під час проведення наступного опитування роботодавців за даною ОНП рекомендуємо фахівцям навчально-методичного відділу забезпечення якості освіти проводити аналіз отриманих результатів окремо за кожною ОНП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В рамках акредитаційного візиту ЕГ пересвідчилась у тому, що на сайті Університету в окремому розділі (<https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-dokumenti>) у вільному доступі представлені акти ЗВО, які унормовують права та обов'язки учасників освітнього процесу Закладу, зокрема тих, які навчаються за даною ОНП. Також на виконання 3 та 4 пунктів статті 79 Закону України «Про вищу освіту» на веб-ресурсі ПДМУ представлені документи, які підлягають обов'язковому оприлюдненню (<https://www.pdmu.edu.ua/docs/pro-osvitu>, https://www.pdmu.edu.ua/storage/basic_pages/docs/gpdharNJMcWceZs1j1BWKTGpYuwg13d2OUiskNhh.pdf). Під час проведення акредитаційних зустрічей учасники освітнього процесу вказали те, що відповідні правила та процедури є чіткими, доступними, зрозумілими та такими, яких дотримуються під час реалізації ОНП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На сайті наукового відділу ПДМУ в профілі ОНП створено окрему теку, в якій не пізніше ніж за місяць до моменту затвердження публікується файл проєкту ОНП (<https://science.pdmu.edu.ua/educational/postgraduate-studies/admission/speciality/221dentistry/proekt-onp>). З метою отримання пропозицій, зауважень, рекомендацій, відгуків та рецензій за ОНП створено електронну анкету в середовищі Google Forms (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdCixFUu8GONI5UzC4F1dsttDjUYrqqLw8X2JAcOq2a-ub6_A/viewform), якою вільно можуть скористатись всі зацікавлені особи. В рамках проведених акредитаційних зустрічей стейкхолдери показали свою обізнаність щодо можливості використання даного інструменту для надання фідбека щодо проєкту ОНП.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Під час проведення експертизи ЕГ пересвідчилась, що на сайті наукового відділу ЗВО оприлюднена достовірна та точна інформація щодо ОНП необхідна для учасників освітнього процесу та зацікавлених осіб, яка включає в себе профіль ОНП, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін та інформацію щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів (<https://science.pdmu.edu.ua/educational/postgraduate-studies/admission/speciality/221dentistry>). В ході резервної зустрічі гарант ОНП зазначила, що за оновленням та повнотою контенту, що оприлюднюється, стежить завідувачка відділу аспірантури. Позитивно вважаємо процедуру проведення періодичних моніторингових прозорості і відкритості освітньої діяльності університету (<https://www.pdmu.edu.ua/n-process/viddil-monitoringu-osvity/monitoring/clear-educ>) що є вкрай важливою та нагальною практикою в аспекті даного підкритерію. В рамках акредитаційних зустрічей учасники освітнього процесу завірили ЕГ, що не мають проблем із пошуком інформації на сайті ЗВО. Аспірант кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії також зазначив, що під час установчих зборів для здобувачів їх ознайомлюють із інформаційним наповненням профілю ОНП, що значно спрощує пошук необхідної інформації. Гарантом ОНП зацентровано на можливості звернення до служби технічної підтримки сайту Університету з метою отримання консультації чи необхідної допомоги. Позитивно вбачаємо практику адаптації сайту ПДМУ для людей із порушенням зору (за інформацією, наданою проректором з наукової роботи даний функціонал знаходиться в стадії розробки).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Внутрішні документи, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу в повному обсязі представлені на веб-ресурсі ПДМУ, в рамках проведення акредитації ЕГ пересвідчилась у чіткості, доступності, зрозумілості та дотримуваності останніх під час реалізації даної ОНП. Інформаційний пакет програми, представлений на сайті ЗВО, є достатнім для інформування зацікавлених осіб, його контент є своєчасним та достовірним. Університет

дотримується строків оприлюднення проекту ОНП та має функціонал для отримання зворотнього зв'язку щодо нього від стейкхолдерів. Заслужують на увагу практики проведення моніторингів прозорості і відкритості освітньої діяльності Університету. Позитивним аспектом вбачаємо адаптацію функціоналу сайту для людей із вадами зору, що на думку ЕГ є позитивною практикою. Враховуючи вищезазначене ЕГ констатує повну відповідність ОНП у аспекті даного критерію.

Недоліки

Недоліків у контексті даного критерію не виявлено.

Рекомендації

-

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

О Н П містить ОК підготовки до проведення дослідження «Оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями» (12 ЄКТС), «Набуття універсальних навичок дослідника» (13 ЄКТС), «Іноземна мова (здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів наукової роботи українською та іноземною мовами)» (12 ЄКТС). Серед нормативних дисциплін цього спрямування - НК6 Методологія сучасного наукового пошуку та біоетика (Лічман Д.В.), НК4 Англійська мова наукового спілкування (доц. Лисанець Ю.В.), НК7 Медична статистика та біоінформатика (Мороховець Г.Ю.). Сукупність цих дисциплін дозволяє підготувати аспіранта до організації і проведення дослідження, що було підтверджено під час зустрічі зі здобувачами та випускниками. Роботодавці створюють сприятливі умови для реалізації освітньої та наукової складової індивідуального плану аспіранта на кожній з клінічних баз поза академічним середовищем, сприяють оволодіти практичними навичками, необхідними для реалізації наукових проєктів. Набуття аспірантами компетентностей з методів дослідження відбувається в рамках нормативної компоненти «Набуття універсальних навичок дослідника» (13 кредитів). В рамках цього компоненту викладаються дисципліни «Сучасні методи лабораторних та інструментальних досліджень» (проф. Весніна Л.Е., завідувач кафедри), НК 9 «Інтегративна стоматологія» (проф. Ткаченко І.М.). Важливу роль відіграє можливість вибору дисциплін, наприклад ВК10 Клінічна епідеміологія, ВК 8 Клінічна імунологія та алергологія, ВК4 Трансляційна медицина, ВК7 Молекулярна біологія, ВК2 Інтегративна біологія. Позитивною практикою є оволодіння методикою дослідження на ВК з метою реалізації її у власному науковому дослідженні у НДІ ПДМІ, що було продемонстровано під час презентації закладу. Заклад надає максимально широкі можливості для оволодіння мовними компетентностями. Передбачене викладання НК5 «Українська мова професійного спрямування» (Жовнір М.М., доцент), ВК5 «Корективний курс англійської мови», ВК 6 «Англійська мова, прогресивний рівень» (Лисанець Ю.В.) та ін. Під час зустрічі з аспірантами було зазначено, що викладання української та англійської мови значно підвищує їх можливості спілкування та наукового пошуку. Після завершення курсів для аспіратів/викладачів заклад сприяє проходженню процедури сертифікації з отриманням міжнародних посвідчень. Під час планування напрямку наукового дослідження аспіранта враховуються: зміст наукової пропозиції під час вступу; можливості ЗВО реалізувати науковий проєкт та пропонуються НПП, які мають найкращий досвід та публікації за цим напрямом (<https://surl.li/tmqqs>). Релевантність досліджень досягається плануванням їх дизайну із залученням колективу кафедри, Гаранта і проректора з наукової роботи. Експертне оцінювання проєкту і завершеного дослідження здійснює комісія з біоетики, а відповідність первинної документації – комісія з перевірки первинної документації.

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Вибір наукового керівника відбувається відповідно до їх наукових інтересів, наукового доробку та творчої (наукової) пропозиції аспірата. При цьому чітко враховується критерій наявності публікацій керівника за запланованою темою

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

Під час зустрічі з академічним персоналом опрацьоване питання щодо можливостей і проблем з формуванням разових спецрад. За час навчання за програмою склади всіх рад були своєчасно створені. Існує практика проектування складу спецрад на більш ранніх етапах навчання аспіранта з метою підвищення ефективності створення ради. Кадровий потенціал ПДМУ є потужним, має широкі наукові інтереси і активно публікується у вітчизняних та іноземних фахових виданнях. Цікавою практикою вважаємо запровадження обов'язків особи, відповідальної за формування разових спеціалізованих вчених рад Соколенко В.М., функціями якої є експертна оцінка претендентів до складу ради.

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

Результати наукових досліджень аспірантів постійно розглядаються на засіданнях кафедри. Існує практика презентації певних результатів наукових досліджень на наукових форумах, в тому числі щорічні конференції молодих вчених ПДМУ <https://surl.li/rsrctd>. Статті і тези доповідей аспірантів публікуються у фаховому виданні «Актуальні проблеми сучасної медицини». Керівники аспірантів сприяють участі аспірантів з доповідями у молодіжних секціях профільних наукових форумів. Щорічно аспірант звітує про результати своєї роботи перед комісією, яку очолює проректор з наукової роботи проф. Кайдашев І. П. у формі звіту про виконання освітньої на науковій складовій освітнього плану. Аспіранти забезпечуються доступом до лабораторного та іншого обладнання, матеріалів, Інтернету, наукової літератури, електронних журналів і спеціалізованих баз даних відповідно до їх освітніх чи наукових потреб на безоплатній основі. Під час огляду матеріально-технічної бази директор НДІ Шликова О.А. продемонструвала робочі місця для проведення лабораторних досліджень аспірантами та все необхідне обладнання. Керівники клінічних баз підтвердили, що аспіранти мають повний доступ до необхідного обладнання для проведення досліджень (Ксенія Лазарева). Директор бібліотеки Шликова О.А. показала всі необхідні ресурси і можливості, які використовують аспіранти. Аспіранти на зустрічі підтвердили задоволеність доступністю і безоплатністю користування ресурсами.

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

В інтересах аспірантів укладені договори з провідними університетами інших країн. Заклад долучає аспірантів до участі в міжнародній академічній мобільності. Міжінституційні угоди про академічну мобільність в рамках програми Еразмус+ в інтересах програми заключені з Університетом Віго (Іспанія), Сантьяго-де-Компостела (Іспанія), т Ла-Ріохи (Іспанія), ЗВО Utenos Kolegija, Литва, Латвійським університетом, Варшавський медичний університет (Польща), Університетом Аристотеля у Салоніках (Греція). Здобувачі вищої освіти також постійно долучались до академічної мобільності. Кузь Ірина, випускниця за програмою, навчалась за програмою Erasmus+, Університет Сантьяго-де-Компостела (академічна мобільність 2022-2023), Аветиков Григорій - на програмі Erasmus+, Варшавський медичний університет у 2023-2024 роках. Здобувачі та випускники під час зустрічі надали численні приклади участі у міжнародних заходах наукового та навчального характеру. Академічна мобільність здобувачів сприяла виконанню їх наукових проєктів, апробації результатів дослідження, підготовці наукових публікацій і виступів на форумах. Аспіранти активно приймають участь в молодіжних наукових конференціях, які організовує ПДМУ та у секціях наукових конференцій.

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

Результати наукової діяльності аспірантів та їх наукових керівників, активно публікуються у фахових наукометричних виданнях (запит, відповідь 2 blob:<https://office.naq.gov.ua/b9b9c791-ab17-4291-9c4b-fcc6c70108a6>; blob:<https://office.naq.gov.ua/41ef8b9e-b2cb-4c5f-b6e4-e7545564d33e>; blob:<https://office.naq.gov.ua/794894ac-7f86-479f-9ac6-de94e7e2aba6>; відомості самооцінювання, таблиця 2).

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

В ПДМУ розроблена та запроваджена система академічної доброчесності, що визначена Кодексом академічної доброчесності ПДМУ <https://surl.li/xgdski>, Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників ПДМУ <https://surl.li/noqkaq>, де визначена політика академічної доброчесності. Під час зустрічей з аспіратами, академічним персоналом виявлено, що у ПДМО впроваджений запроваджений порядок перевірки наукових та навчальних текстів на наявність ознак текстових запозичень. Запроваджена система перевірки академічних текстів на наявність академічного плагіату з використанням ліцензованих електронних ресурсів (strikeplagiarism). В бібліотеці ПДМУ забезпечена можливість для перевірки наукових текстів з використанням доступних інтернет-ресурсів. Відповідальною особою за академічну доброчесність є проректор з наукової роботи професор Кайдашев І. П., який очолює комісію з академічної доброчесності. Фактів порушення академічної доброчесності не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ визначає відповідність даного критерію за всіма показниками. Позитивними практиками ОНП є інтеграція освітнього та наукового процесу, що передбачає вивчення аспірантами нормативних дисциплін для оволодіння навичками дослідника та максимально індивідуалізований підхід до оволодіння методами дослідження, передбаченими планом наукової роботи шляхом вибору дисциплін, опрацювання технік в НДІ та лабораторіях з наступним самостійним проведенням аспірантом досліджень в наукових лабораторіях. Зразковою практикою ЕГ вважає виважений і деталізований підхід до планування дизайну дослідження з урахуванням місця проведення та потрібних ресурсів та забезпечення проведення цих досліджень на безоплатній основі. Зразковою є практика публікації результатів досліджень у ПДМУ 5 наукових фахових видань «Вісник проблем біології і медицини» (Index Copernicus (Польща); Google Scholar; Crossref we use DOIs (США); Directory of Open Access Journals DOAJ (Великобританія), «Проблеми екології і медицини» (Google Scholar, Index Copernicus, Ulrich's Periodicals Directory), «Актуальні проблеми сучасної медицини», «Вісник медицини та біології» (Web of Science (New York), Index Copernicus (Польща); Google Scholar), «Український стоматологічний альманах» (категорія Б).

Недоліки

Недоліків за цим критерієм ЕГ не виявила.

Рекомендації

-

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень А

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

ЕГ відзначає високий ступінь компетентності, ініціативності та зацікавленості в оптимізації ОНП Гаранта, проф. Ткаченко І. М., проректора з наукової роботи, професора Кайдашева І. П., завідувачки аспірантури наукового відділу Мороховець Г. Ю.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	A

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ID 51166.pdf</i>	x1BbA4Gro6Pk2nVppLI1BmRU1RatfLBcB2SkY2Ww4qY=
Додаток	<i>Додаток 1.pdf</i>	CbhtiAyjqCQn9Col7ifiJrTP/8jkYsjs2jK66ko+rbA=
Додаток	<i>Додаток 2.pdf</i>	6ZBkGUxhOHgTvC4gOMp6XMDM7n6ptZ/An3Yjoq67CZA=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Фастовець Олена Олександрівна

Члени експертної групи

Савичук Наталія Олегівна

Комаров Дмитро Олексійович